

Universitätsbibliothek Paderborn

**Apologia R. D. fratris Thome de vio Caietani sacr[a]e
Theologi[a]e p[ro]fessoris emine[n]tissimi & Ordinis
Predicatorum generalis Magistri de co[m]parata
auctoritate Pap[a]e et ecclesi[a]e ...**

Cajetan, Thomas

Colonie, 1514

VD16 V 1241

Cap[itu]l[u]m sextu[m] quo[...] p[...] ([con]desce[n]de[n]do m[...] sensui)
i[n]telligi q[uod] ecclesia r[at]io[n]e sue totalitat[is] h[...] p[...] [et] h[...]
q[...]nq[ue] p[otes]tate[m] aliqua[m] ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-34601

Folio

non unata est: et non magis de una quam de alia ecclesia. ut patet in lra. et ex
antedictis. Secundo quod est maior intentus preter in ecclesia quam illa. Quod
cum ligaueris super terram etc. Et tenet sequela. quod preter totam ecclesiam ratione
sue totalitatis ponit superior etiam respectu papae. falsitas autem de
quod preter etiam ex his domini eadem verba replicatis quod Petro dixerat. et
quod cum solueris super terram. Tercio. quod non est data a christo immediate
te. Mat. xviii. Quod tamen est totum fundamentum istorum. Et tenet sequela. quod tunc
non erat institutum sacramentum ordinis. quod constituitur institutum si cum eius
charismatico sacramento per die quod dominus patet. Non igitur dedit dominus tunc ec-
clesie. i. concilio sacerdotum. diaconorum et episcoporum. qui integrant generale con-
cilium. preter iurisdictionis. quod non erant sacerdotes. nec diaconi. nec episcopi.
nec clerici. non enim aut nihil datur. Et si dicatur quod dominus tunc non dedit: sed
promisit se daturum in illis verbis. Quod cum alligaueris etc. Habet in-
tentum quod nullibi in sacra scriptura habetur quod dominus per semetipsum immediate
ecclesie concilio preter iurisdictionis dedit. Et si instetur. quod quod promissum se-
ruauit. promissum quod non promissum per semetipsum immediate se datur. ut patet
in lra. et ideo non oportet quod hoc obfuerit. satis namque fecisset promissum
in sue. sicut in veritate de facto verificauit illa verba sua. mediante Pe-
tro in vniuersis ecclesiis. Quia igitur de ecclesie concilio quod modolibet su-
mat. non verificantur ratione sue. totalitatis verba domini. Mat. xviii. in quibus to-
tum sit fundamentum ex auctoritate scripture. et tota aduersariorum opinio
stat in hoc. quod concilio ecclesie ratione sue totalitatis habet preter immediate a domino
consequens est ut verba domini verificentur de ecclesia ratione preter. puta capitulis. ut
predictum est. Et propterea concilio animi acceptio fidelium est. Dic ecclesie. i. pla-
to ecclesiastico. ratione cuius ecclesia ipsam potestatem habet.

¶ Caplin sextum quo preter (descendendo multorum sensum) intelligi quod ec-
clesia ratione sue totalitatis habet preter et habet quod preter aliquam iurisdictionis.

Observandum quod est ne fallamur. videntes quod auctoritate
iurisdictionis ecclesiastice in ecclesia ratione sue totalitatis. et
propterea falsa iudicemus predicta. Non enim docuimus aut do-
cemus non venire ecclesie preter quod ratione sue totalitatis.
sed sic non est data ei a domino Iesu christo immediate per illa verba Mat. xviii.
Non nego enim quod episcopi orientales venientes possint si quis vnum corpus et
vnam auctoritatem ex suis perficere. se etiam singulos subiiciendo illi. et sic
illa preter in toto illo corpore ratione sue totalitatis existens. statuet supra
illas ecclesias. actusque iurisdictionis exercebit. Sed tamen nihil poterit illa
preter. nisi quod ex potestatibus singulorum et illarum subiectis surgere preter. propter
quod si est aliquid reservatum romano pontifici. non posset preter illa absol-
uere ab illo. Et similiter omnes vniuersi orbis plati. mortuo summo pon-
tifici vel sine illo. si venient communicando in vnum corpus et vniuersim
in constituendo. constituerent in tota synodo illa preterem vnam super omnes

ecclesias. his tñ exceptis q̄ summi pontificis sunt ppria. Sili q̄q̄
mō cū papa cū reliq̄s plar̄ orbis scilicet celebrādo sil cū eis p̄stituit
absoluit. clamat &c. cōicando cū alijs q̄si vn̄ ex eis facere videtur.
In his em̄ oib̄ & silib̄ nō ē aliq̄ ptās imēdiate data a dño Jesu
christo ipo cōitati p̄mo. nec ē aliq̄ extranea ptās a potestatib̄ p̄tia
lib̄. s; velut ptās total̄ surgas ex p̄tialib̄. Quēadmodū em̄ i na/
turalib̄ inuenit differre forma a forma. dupl̄. scz vt vna forma se/
parata ab alia. vt forma solis a formis mixtoz. & vt forma totū a
forma p̄tis. vt hūanitas ab aīa hoīs. ita ptās Pape differt ab alijs
p̄mo mō. & ptās synodi differt ab his ex q̄b̄ accumulāt scdō mō.
Et ē ista ptās in tota synodo p̄ viā cōmunionis seu accumulatois
in cōi a singul̄ p̄tib̄ liberali? vel min? liberali. put p̄tib̄. & p̄cipue
p̄ncipi videt̄. q̄ nūq̄ totā suā auctoritatē accumulare in cōi intelli/
git. s; q̄tū ad illa tractāda expedit. In cui? signū nō intelligitur se
subicere synodi p̄tati coactiue. quātūcūq̄ statut̄ synodi p̄sentiat
cōitō oib̄ ecclie p̄sonis. Et ex hoc p̄t̄ q̄ si tota ecclia seclūso papa
aliquē pficeret cure ecclie ille eēt subdit? pape. nec posset a casu pa/
pali absoluerē. qd̄ nō eēt. si ecclia haberet vlem & plenā ptātē ime/
diate a christo. rōne sue totalitat̄ seclūso papa. Et siliter papa p̄t q̄
tū ē ex p̄tatis auctoritate tollere statuta scilicet general̄ etiā de p̄sentu
et auctoritate sua facta. qd̄ nō eēt si ecclia integra rōne sue totalitat̄
haberet ptātē vlem & plenā a dño Jesu christo. Ex oib̄ aut̄ dictis
enulsam iā eē radicē ex iure diuino opinatā p̄tatis ecclie sup̄ papā
liq̄do apparet. Et sic cū vtriusq̄ iuris naturalis scz & diuini fun/
damentū adēptū s; ad singula obiecta descendendū est
¶ Dixi caplo tertio illi? libelli Dñm ordinasse sic ecclie regimē vt
Petrū summū pontificē instituerit. a q̄ via ordinaria i reliquū ecclie
ptās derivat̄. & q̄ ipe dñs via p̄uetois gūite aplis alijs ptātē dedit
¶ Obijciētra. in ecclia fuit ptās electiua Pape anteq̄ Petrus
fuerit papa. q̄ cū maiori apparētia dicet̄ christū cū fecit Petz sum/
mū pontificē p̄uenisse eccliam. & id ex grā Petro stulisse. qd̄ ecclie
sia potuisset ordinare ex christi institutioe. q̄ p̄uenerit Petz. dā
do aplis potestatē. Antecedens pbatur. qz potestas electiua ē in
ecclia a christo. Matthēi. xviij. &c.

¶ Respondeo q̄ assumptū ē falsum. nā cū electio pape sit vica/
riū p̄ncipis electio. & ordinarie electio vicariū vniuscūq̄ p̄ncipis
vni & p̄sentis spectet ad ipm̄ p̄ncipē. p̄sequēs ē. vt cū dñs vsq̄ in
diē ascensionis vt p̄nceps p̄sens fuerit in ecclia. ad ipm̄ ordinarie
spectabat tunc electio sui vicariū. Nec vnq̄ inuenitur q̄ Matthēi
xviij. nec alibi dñs dederit ecclie ius eligēdi suū vicariū ipo p̄sente.
vn̄ dñs nō p̄ueniendo. sed instituendo & exequendo qd̄ p̄miserat.

Mat. xvj. Tibi dabo claves regni celoz etc. Et Jo. x. fiet vnus ouilez vnus pastor. Petrus papa. et papatu filius instituit. Rursus vt per antedicta patet Mat. xviij. Potestas electio pape non est data ecclesie. Quomodo autem et vnus potestas electio pape sit in ecclesia inferius in ca. xij. dicitur. Et adverte hunc quod puenio quam ego dixi. super ipsius ecclesie et sanctorum determinatio fundatur. Quod enim a petro ordinarie potestas in reliqua ecclesie corpore derivanda sit. Leo in ca. Ita dominus dist. xix. manifestat. Quod etiam dominus ipsum ordinaria via instituit. ex hoc quod non ipsum solum. sed in ipso omnes successores suos instituit habere. Hec enim statuentis non puenientis est. sicut per oppositum. quia reliqui apostolos in propriis tamen personis. et non in successoribus suis legatos viles fecit. ad puenitionem gratuitam spectat. Hec enim ecclesia fateatur Petri solius successoribus in vili potestate cognoscere. Et per hoc etiam patet non fuisse in ecclesia antequam institueretur Petrus. Papam potestate electiuam pape. Nam tanta potestate huius nunc quantam tunc. quam Papa non posset illam auferre. et dominus qui instituendo dederat. eam statim non diminuerit pueniendo secundum illos in institutione petri. Quod admodum igitur poterat tunc quilibet alium episcopum in Papam eligere. ita mortuo Petro. qui ex gratia factus fuerat a principe. per alium episcopum quam Romanum Papam instituere. Et sic Romanus pontifex recognoscere debet se potestatem ceteris ab ecclesia. huius illi concedere. non auferendo saltim. cuius tamen oppositum docet Pelagius in c. quibus. dist. xxij. Sancta romana ecclesia catholica et apostolica nullis synodicis constitutis ceteris ecclesiis prelatum est. huius euangelica voce domini et saluatoris prelatum obtinuit. Amplius si dominus immediate dedit hanc potestate electiuam pape vili ecclesie. quam presumptio clerici Romani et populi eius etc. usurpauerunt sibi hanc potestate electiuam pape. tam toto tempore antequam institutum aut approbatum fuerit per generale concilium de electoribus. Quia scientia tot sancti viri electionem toti ecclesie a christo commissum irreuerentis alijs a paucissimis tractauerunt. fecerunt. acceperunt. exercuerunt. Sed de his latior erit sermo. hec autem dicta sunt ad ostendendum falsitatem assumpti in hac obiectione.

¶ Dixi in capitulo. iij. eiusdem. Quod pualuisset sententia Iohannis etc. Sed obiectione contradictionis proprie in capitulo. ix. tractabitur.

¶ Dixi in c. vj. eiusdem Papam esse caput ecclesie vili. et non solum singulorum membrorum. vt inimici veritatis glossant.

¶ Obiectis contra hoc dupliciter. Primo. quia falsum est Papam esse caput ecclesie vili collectie sumptus. tum quia ecclesia non est Petri. sed Christi. iuxta illud Mat. xvj. Super hanc petram edificabo ecclesiam meam. non tuam. tum quia Papa est minister ecclesie. non dominus. ecclesia autem est cui ministrat. ac per hoc maior. iuxta dictum Saluatoris. Maior est qui recubitat quam qui ministrat. tum quia omnes auctoritates dicentes Papam esse caput ecclesie. intelliguntur de ecclesia per singulas ecclesias particularibus. respectu quod est caput ministeriale. et non per totam ecclesiam collectivam. Secundo. quia licet precedat Petrus

esse caput ministeriale etiā totius ecclie vñs. nō tñ oportet oēm p-
prietatē capitis in eo saluari. et specialr supioritatē in auctoritate re-
spectu toti⁹ residui. Et h̄ p̄cipue. qz tota ecclia nō d̄ corp⁹ Petri.
s; corp⁹ christi. vt p̄t̄ ad Ro. xij. Et cōfirmat h̄. qz rex d̄ caput reg-
ni. nō tñ p̄pterea ē regno cōgregato superior. s; q̄libet ei⁹ p̄t̄

¶ Respondeo. et ad p̄me q̄dē. p̄batōem p̄mā q̄ eccliam nō esse
petri. s; christi. nō arguit Petrus nō eē caput ei⁹. s; petrū nō esse ca-
put illi⁹ ex se. s; loco christi. vt p̄t̄. Ad scđam s̄o. p̄batōem. quod
petrū eē ministrū ecclie vt cui ministrat. nō ē eē inferiorē p̄tate. s; ex-
ercitio. vt ip̄e dñs de seip̄o d̄t q̄ venit ministrare. et papa vocat se ser-
uum seruoz dei. et sic ē in veritate. Ecclesia at̄ eē maiorē papa. vt fi-
nis ē maior eo qd̄ ē ad finē. verificat q̄ ē eē meli⁹. In his em̄ q̄ non
mole magna sunt. idē est maior qd̄ meli⁹ s̄m Aug. Papat⁹ si qd̄ ē
p̄pter eccliam. et nō ecōuerso. Un̄ ex h̄ q̄ papa nō ē dñs. s; minister
et ecclia maior bonitate et nobilitate. nihil habet cōtra p̄tate capitis
cōtra quā tendit. Ad glosaz dē m̄ cōm d̄t q̄ licet multe auctori-
tates possent sic glosari. nō oēs tñ sunt illi⁹ capaces. vt in libro ostē-
sum ē. Ad scđm at̄ d̄t. q̄ ecclia nō eē corp⁹ petri. s; christi. ver̄ est.
qz christ⁹ nō solū caput mysticū ei⁹. s; mysticū suppositū ip̄ius est
vt p̄t̄ ad Ephe. p̄. Ubi de christo dño dicunt. s; q̄ ē caput ecclie. et
q̄ ecclia ē corp⁹ ei⁹. Et p̄me ad Lhōm. xij. exp̄sse d̄t. Sicut em̄ vnū
corp⁹ ē. et multa mēbra h̄z. oīa at̄ mēbra corp̄is. cū sint multa. vnū
tñ corp⁹ sunt. ita et christ⁹. Ex h̄ at̄ q̄ ecclia ē corp⁹ christi. et nō Pe-
tri. nō seq̄t q̄ petrus nō sit caput loco christi. s; q̄ Petrus nō sit ille
q̄ opat p̄ mēbra hui⁹ corp̄is. s; christ⁹. q̄ p̄ petrū et ceteros opat. Et
filiter nō seq̄t. q̄ illud caput loco christi. nō sit superi⁹ auctoritate re-
siduo corp̄is christi. vt manifeste liquet. Ad cōfirmatōez d̄t dupl̄r
Primo q̄ null⁹ d̄t. q̄ ex eē q̄libet cūq̄ caput alicui⁹ multitudinis. se-
quat p̄t̄as iurisdictionis sup̄ illa mltitudine. cū multipl̄r aliqd̄ possit
dici caput alteri⁹ metaphorice. Papa at̄ ē sic caput q̄ ē pastor ep̄s
et rector toti⁹ ecclie. et nō solū singular̄. vt auctoritatib⁹ et rōne ibi
p̄batū ē. Dic̄ scđo. q̄ sicut rex ē caput regni. ita superior eo. Et
p̄pterea rex q̄ depēdet a regno collectiue. nō ē caput illi⁹. et iō nō est
superior eo. s; singul⁹ p̄tib⁹. Rex at̄ q̄ etiā a regno collectiue nō depen-
det (vt ē rex regū) ē caput etiā toti⁹ cōgregati et superior eo. Un̄ ar-
guere ab eē caput in rege depēdente a regno. ad eē caput in papa.
nō est rectū. eo q̄ Papa nō dependet a regno ecclie. nec vices ecclie
gerit. sicut rex tal⁹ vices regni. s; solū Iesu christi vicari⁹ est

¶ Dixi in eodē caplo. vj. Qd̄ p̄t̄as electiua ip̄ius pape. in pape
p̄tate ē. S; qz in caplo. xij. lat⁹ tractat ibidē obiecta soluent.

¶ Dixi in eodē capitulo. vj. q̄ nō ē maioris auctoritatis cō-

Folio

etiam auctoritatem a Papa. q̄ ip̄e Papa.

¶ Obijcit 3. Pr̄o ex glosa in c. legim⁹. xxiij. dist. Statuta Cōcilij general' p̄iudicāt statutis pape. si p̄dicāt. Sec̄do. qz p̄stitutio Calcedonēsis Cōcilij p̄ualuit reclamatori Leonis de Cōstātinopolitana sede. vt patz in. c. antiqua de p̄uilegijs. et. xxiij. d. renouantes.

Tertio. qz p̄suetudo general' ecclie pontificale statutū abrogat.

¶ Respondeo. Et de glosa. Primo dico. q̄ ip̄amet nō assertiue dē illā sententiā. s; argumētū ad illā dē. vt patz etiā ex seip̄a in caplo nemo. q. ix. ad quā se remittit. Sec̄do dē q̄ verificat de statuto Cōcilij supuenientis statuto pape. Qm̄ quēadmodū ip̄emet papa ius p̄dendo p̄ori p̄riū illud tollit. vt patz in caplo licet. in sexto Ita etiā Cōcilij auctoritati a papa p̄stitutio. pape p̄stitutōem p̄orē p̄riā tollit. De vigore at Cōcilij circa sedē Cōstātinopolitanā. dē q̄ nō p̄cludit sup̄ioritatē Cōcilij sup̄ papā. s; tolerantia pape. Videm⁹ em̄ p̄tinue p̄latos cedere multitudini magnatū. q̄uis si p̄tate vti vellent cōpescere possent. q̄uis de reclamatiōe Leonis nihil in caplis illis habeat. imo ibi humil' ē loquutio dicentiū petim⁹ rē. De vi at p̄suetudinis vlis dē. q̄ si p̄cluderet eccliam sup̄ papā. p̄cluderet etiā eccliam sup̄ seip̄am eccliam. qm̄ etiā statutū vlis ecclie. general' cōsuetudo abrogat. vñ abrogatio istiusmodi nō fit p̄tatiue. s; exequutiue ex p̄te ecclie. et negatiue ex p̄te p̄ncipis. qz scz nō cogit

¶ Dixi in eodē sexto caplo. Qd si ecclia. ē cōitas ecclie. secluso papa haberet p̄tate sup̄ papam. q̄ ecclie regimē eēt aristocratū seu populare in q̄ tota auctoritas apud nullū residet. s; in tota cōitate.

¶ Obijcit 3. seq̄la. qz nō dē regimē regale. in q̄ sit vnicus toto re fiduo sup̄ior. qz tūc nō eēt in ciuilib⁹ aliqd regimē regale. s; qz ē vnicus q̄ totius ppli vices gerit. q̄libet p̄ticulari sup̄ior.

¶ R̄ndeō. q̄ seq̄la ē optima formal' intellect⁹ terminis. qz si in tota cōitate sola ē auctoritas. q̄ vt sic p̄stituit regimē populare. q̄ vñ in q̄trū aliquē vnū p̄ficit. p̄stituat aliā spēm regiminis. Rursus seq̄la ē optima. de sup̄mo regimine ecclie de q̄ ē q̄stio. qm̄ si in tota cōitate et sola ē vlis ecclie p̄tas. summū regimē. summūq; tribunal eiusdē ad qd oīa resoluēda sunt eēt populare. vt patz. quicqd eēt de regimine medio p̄ vnū. Vñ si in regno aliqd pplus ē sup̄ regē. manifeste seq̄t. et q̄ cōitas ppli vt sic regimē est populare. et q̄ summū tribunal ē populare. q̄uis exerceat p̄ aliā regiminis spēm. puta p̄ regale. sup̄ alios iurisdictionem suā cōiter. Nihil igit obstat obiecta dictis. qm̄ cū regimine regali medio. stat sup̄mū populare. de quo est questio et formalis sermo.

¶ Dixi in caplo septimo. pbando q̄ Papa esset sup̄ cōmunitatē totius relique ecclie. ex illa auctoritate. p̄asce oues meas rē. q̄ pa/

pa est pastor vniuersalis ecclesie. et nō solū singularū ouium.

¶ Obijciť rñdendo dupl'r. P'rio p interemptōem negādo. s. h. Scdo p limitatōem q Papa ē pastor totius ecclesie. qñ ad administratōem pabuli spūalis sibi dei et sacramentorū. Nec em̄ nō exercentur per cōmunitatem sicut actus iuridici.

¶ Rñdeo. Et negatio q̄dez irrōnabil' inferi' in h' eodē caplo in tertie rōnis discussione rōne monstrabit. nunc auctoritate inducta ostēdit. quū dñs d't. pascue oues meas. illimitate. admittit. q̄ nō ē limitandū ad singulas et nō oēs. vt negatio ista limitat. Nā singule et oēs sue oues sunt. Scda at rñsio aut nihil d't. aut seipaz interimie. Nā dupl'r p't intelligi pcessum. q̄ Papa ē pastor totius ecclesie. qñ ad ministrandū sibi dei et sacramēta. pmo auctoritatiue. scdo ministerial'r. respectu totius ecclesie. Si auctoritatiue. q̄ ipse vere superior tota ecclesie cōitate ē. Nā auctoritatiue pascere sibi dei et sacramētis ē act' superioris absolute respectu illius q̄ sic pascit. vt patz inductiue. Et sic rñsio interimie seipam. Si aut ministerial'r. q̄ nō hz Papa ex se in pascēdo plusq̄ in actibz iuridicis. Potest siq̄dē et act' iuridicos oēs vt minister ecclesie cōitat' apd istos. et sic rñsio nihil d't. Est q̄ papa sibi pastor auctoritatiue vlis ecclesie et singularū psonaz ei' i iudicio et iusticia et sibi dei et c. vice illi' q̄ pascit oēs in innocētia cordis sui.

¶ Dixi in eodē septimo caplo. Ex illa auctoritate fiet vnū ouile et vn' pastor. q̄ Papa ē pastor illius ouilis. et nō ecōuerso.

¶ Obijciť q̄ christ' dixit Petro. pascue oues meas. nō tuas. et q̄ christus dedit potestātē ouili supra pastorem.

¶ Rñdeo q̄ Petz ēē pastore ouium nō suaz s; christi. cludit ipsum ēē pastore nō ex se. neq; loco ecclesie cōitatis. vt obijciētes dicūt (qm̄ oues nec sunt petri. nec sunt cōitatis ecclesie) s; loco iesu christi cui' soli' sunt oues pprie. Vñ ex h' nihil aliud habet nisi q̄ petrus p'st ouili nō suo s; christi. nō ex se. s; loco christi. Qd at addit christum dedit auctoritatē ouili sup pastore. volūtariē d't. et ipis s;bis dñi dissonat et repugnat. Dissonat q̄dē. qz ouile illi' pastoris ecclesie s; constituit. Regulare ē aut vt pastor p'sit ouili. et nō ecōtra. Repugnat at. vt ibidē deductū ē. qz nō fieret vn' pastor iuxta s;bum dñi. s; duo. s. petrus et ipm ouile. Et qz de Petro voce dñi cōstat dicentis. pascue oues meas. et q̄ vn' tñ sit eiusdē auctoritate dñi p't. psequens est vt alter pastor fictus sit p'tra dñi sententiā.

¶ Dixi in eodē septio caplo. q̄ nō min' papa ē epus ecclesie catholice q̄ qlibet epus sue ecclesie. ex hac ppōne inferēdo supioritatez eius sup ecclesiā catholicā. et nō solū sup singula mēbra. sicut est in alijs epis respectu suaz ecclesiaz.

¶ Obijciť p'tra similitudinē. Tū qz epus p'ticular' gerit vices vlis

B iij

Folio

ecclesie q̄ est sup̄ suā cōitatē. Tum q̄ ecclesia p̄ticularis cui p̄ficiť ep̄s. h̄z superiorē in terris q̄ p̄ficit illū ep̄m.

¶ R̄ndeō. Et p̄mo q̄ rō nō fundat̄ sup̄ similitudine. s̄ sup̄ p̄prietate hui⁹ snie Papa ē ep̄s ecclesie catholice. q̄uis declareť ex sili imo eadē rōne in alijs ep̄is. Ambrosi⁹ ē ep̄us ecclesie Mediolanēsis r̄c. Un̄ cū ex ista p̄p̄one formalr̄ intellecta. papa ē ep̄us ecclesie catholice. seq̄ť ip̄m eē ep̄m cōitatis ecclesie satis habet intentū. Obiecta aū afferūt dissimilitudinē in nō cā vt cā. Nā in eo q̄ ē esse ep̄m catholice vel tal̄ ecclesie. p̄t cōsiderari qd̄ ip̄ortat eē ep̄m. 7 p̄t cōsiderari a q̄ fiat ep̄us. 7 obiecta qd̄a p̄cedūt cōsiderādo a q̄ fiat vel fieri d̄z ep̄us. rō aut̄ p̄cedit cōsiderando qd̄ ē eē ep̄m. Cōstat at̄ q̄ ad iudicandū de naturis rerū. cā formalr̄. 7 q̄ q̄ ē cōcludit efficaciter. vnde cūq̄z fiant effectiue. Siue em̄ hō fiat a deo. vt Adā. siue ab alio hoīe. vt nos. vni⁹ nature sum⁹. Et similiter siue ep̄us sit a papa. siue ab vli ecclesia. siue habeat superiorē siue nō. vni⁹ nature ē inq̄tū ep̄us. q̄uis alterius nature sit inq̄tū subdit⁹. Un̄ vt vnico p̄bo dicat̄. rō de ep̄o vt sic loq̄ť. obiectōes at̄ de ep̄o inq̄tū subdit⁹ alteri 7 alteri⁹ 7 ab altero. p̄pter q̄ cū sit vere ep̄us ecclesie catholice. seq̄ť vt ibidē dixi. q̄ est p̄mo ep̄s ip̄ius ecclesie catholice. 7 scđario singulariū. tum q̄ nō minus ē ip̄e catholice ecclesie ep̄us. q̄ Ambrosi⁹ ep̄us ecclesie Mediolanēsis. esset em̄ lōge minus si nō eēť ep̄us toti⁹. s̄ singulorū mēbro rū tū. tū q̄a act⁹ p̄p̄ius ep̄i. q̄ ē sup̄intēdere p̄mo fers̄ sup̄ bono ip̄ius catholice ecclesie. 7 scđario sup̄ dono singulorū. vt p̄z ex h̄ q̄ papa ad h̄ tenet̄ sub peccato mortali ex h̄ q̄ ē papa. Cōstat at̄ p̄tates p̄ actus p̄p̄ios cognosci. Nec ad h̄ video r̄n̄sionē. nisi diceretur q̄ papa h̄z hūc actū inq̄tū gerit vices vlis ecclesie. cui p̄mo ouenit iste actus. 7 ex ei⁹ cōmissione ouenit Pape. S̄z hec r̄n̄sio p̄t dupl̄r intelligi. Primo q̄ papa habeat hūc actū depēdenter ab ecclesia. sicut rex creatus a regno. 7 in hoc sensu falsa ē. q̄ sic Papa eēť vicari⁹ ecclesie. 7 nō imediate ip̄ius iesu christi. q̄ monstratū ē eēť falsū. 7 amplius monstrabit̄. Scđo p̄t intelligi q̄ Papa h̄z actū ex suo officio supplendo id qd̄ ecclesie oueniret si nō esset subdita. 7 in h̄ sensu est vera r̄n̄sio. sed nihil obstat ratōni. vt patet.

¶ Dixi in eodē septimo. c. q̄ Papa h̄z sup̄mā p̄tātē in ecclesia dei. et ex hoc deduxi ip̄m esse sup̄ra vlem ecclesiam

¶ Obiicit̄ glosando. p̄mo q̄ p̄tās Pape d̄z sup̄ma respectu p̄testatū p̄ticulariū. nō at̄ respectu p̄tatis cōitatis totius ecclesie. Dicendo scđo q̄ ex h̄ q̄ ponit̄ sup̄ma p̄tās in Papa 7 sup̄ma p̄tās in ecclesia. nō seq̄ť q̄ sint due sup̄me p̄tates in ecclesia dei. q̄ p̄tās pape est p̄pter ecclesiam. iuxta illud. posuit vos deus regere ecclesiā. Ubi at̄ vni⁹ p̄pter alter. ibi vni⁹ tū. vt patz in thopiciis.

¶ Respondeo. et glosa qd̄ allata repellit ex magna dñā inter fm̄ qd̄ et simplr. De papa asserit simplr q̄ h̄ sup̄mā ptatē in ecclia dei. ut pt̄ in textu allegato ibi. Glosa at̄ ponit Papā habere ptatē sup̄mā fm̄ qd̄. qz in respectu ad aliq̄s et nō ad oēs ptates in ecclia dei.

Repellit q̄qz ex lrali expōne illi⁹ suplatiui. sup̄mā. Potest em̄ ex poni negative et positive i. nō h̄ns supiorē. et oī alia supior. et utroqz mō repugnat glose illi. Qd̄ aut̄ obijciť seq̄le n̄h̄l ē. qm̄ si cōitas ecclie ē tate ptatis q̄ Papa subest ei. optet q̄ obiectū ppriū ptatis ecclie et tate ptatis Dape se habeat fm̄ sup̄. et sub pporti onabilr. sicut ipe ptates. Et h̄ etiā ē manifestū ex eo q̄ cōe bonū ecclie totū ē ppriū obiectū ptatis ecclie cōitatis. bonū at̄ singulorū ē ppriū obiectū ptatis Dape psequēter loquēdo. qz ptas sua pro pria fm̄ illos ē pmo respectu singulorū. et respectu boni cōis totius Papa nō intromittit se nisi ut utens ptate ecclie ut instrumentū illi⁹. Essent ḡ verissime due ptates sup̄me. et subordinate sil qd̄ ē ridiculū. Ad id hō qd̄ d̄ ptas pape ē ppter eccliam. d̄ q̄ fm̄ veritate ē verx et n̄h̄l iuuat. s̄ fm̄ hypothesim eoz nō ē ppter ecclie siā eodē mō formalr sumptā ppter quā esset ptas illa ecclie. qz ista ppter eccliam collectiue. illa hō ppter eccliam distributiue. Un̄ cū regula ex vnitare obiecti nō obstat. et potestas nō sit ppter ptatem sed sub ptate. nō video quō obstat regula topica.

¶ Dixi in eodē. vii. ca. qd̄ Papa ē primus et imediat⁹ vicarius christi ḡ nullā h̄z in terris ptatē pōre se. et inde intuli eccliam nō habere imediate ordinariā auctoritatē a christo. et Papā nō mediantē te ecclesia habere auctoritatē etc.

¶ Obijciť glosando. q̄ Papa d̄ imediat⁹ vicarius christi. q̄a ptas vicariar⁹ sui ē imediate instituta a christo. et ecclie collata. et nō ppter ea q̄ habeat a christo nō mediāte ecclia. ita q̄ Papa ē imediat⁹ vicari⁹ christi. sicut apud aplm̄ Reges sunt ministri dei in vindictā malefactorū. q̄ tñ mediante populo fiunt

¶ Rñdeo. et glosa qd̄ repellit ex dñā inter mediū in instituendo pncipatū. et mediū in pncipādo. Differūt em̄ hec sicut celū et terra. Et ēē imediatū vel mediātū vicariū nō attendit fm̄ institutōez solā. s̄ fm̄ ipm̄ pncipari. Declaro singula breuitatē cā in exemplis. Christ⁹ instituit absqz medio ptatē episcopālē et sacerdotalē. instituit mediāte ecclia ptatē ordinū minorū et subdiaconat⁹ fm̄ aliq̄s. In istis ē mediū in instituendo. in illis nō. Papa instituit legatū qui cōmittit vices suas alteri. legatus pncipat sub papa absqz medio. Vicari⁹ at̄ legat⁹ cū medio in pncipādo. depēdet em̄ pncipari hui⁹ a pncipatu legat⁹. et nō sola electio ipius. Ex his at̄ liquet q̄le mediū negat. quū absolute d̄ aliq̄s imediat⁹ vicari⁹ alicui⁹ pncipari

cipis. q̄ sc̄ negat mediū in p̄ncipando. vt patz inductiue. Un̄ cū
 Papa absolute z absq̄ limitatōe aliq̄ asserat primus z imediatus
 christi vicari⁹. negat mediū p̄ncipat⁹ inter christū z papā inferi/
 or christo z superior papa. cui⁹ vices gerat papa. Si em̄ medi⁹ p̄n/
 cipat⁹ talē ē vt isti p̄cedūt. ponētes ecclie toti⁹ cōitatē esse talē p̄nci/
 patū. licet Papa posset dici vicari⁹ christi. nō tñ p̄t vere dici simplr
 et absolute imediat⁹ vicari⁹ christi. s̄ imediate vicari⁹ ecclie. z
 mediate ipius christi. Immediatio at̄ institutōis p̄tatis pape a
 christo. nō facit ipm papā christi vicariū imediatū. nisi fm̄ qd̄. sc̄z
 fm̄ p̄tatis sue institutōem. Sic em̄ qlibet ep̄us p̄t dici imediat⁹ vi/
 cari⁹ christi. q̄ cuiuslibet p̄tās imediate ē instituta a christo. Cō/
 stat at̄ q̄ aliud intēdit determinatio ecclie z sancti patres. quū asse/
 ritur papā imediatū esse vicariū christi. Un̄ rō stat in suo robore.

Ad id s̄o qd̄ addit de fili in regib⁹. d̄z q̄ nō dicunt̄ prim⁹ z ime/
 diat⁹ ministri dei. s̄ vices multitudinis gerēdo. dei ministri p̄culdu/
 bio sunt. Lōge at̄ aliter ē de papa q̄ nō gerit vices multitudinis. s̄
 iesu christi. Et scito q̄ inter Regē creatū a pp̄lo. vt Saul. vt stando
 in naturali iure sit. z Regē datū a deo. vt David. z papā factum a
 christo. vt Petrus. z papā electū ab ecclia vt reliq̄. tāta ē in rep̄sen/
 tando pp̄lm̄ d̄ntia. q̄ rex tā creat⁹ a pp̄lo q̄ dat⁹ a deo. pp̄lm̄ z
 ei⁹ p̄tātē rep̄sentat. licet nāq̄ in fieri differat̄ inter se. q̄ alter a pp̄lo
 alter a deo p̄ficiat̄. in natura tñ officiū z p̄tatis nō distinguunt̄. Nā
 quēadmodū organū naturale puta manus. si sit a deo miraculose.
 p̄inde ē ac si esset a natura. ita organū politicū. puta rex. cū ē a deo.
 p̄inde ē ac si esset a pp̄lo. z p̄pterea ei⁹ p̄tātē vtroq̄z mō factus rep̄/
 sentat z exercet. illiusq̄ vices gerere d̄z. z nō dei imediate. Papa at̄
 siue a christo imediate. siue ministerio ecclie mediate factus. eiusdē
 etiā ē nature z p̄tatis. z nō rep̄sentat p̄tātē pp̄li eccliaſtici nec ipm̄.
 s̄ dñm̄ iesum christū imediate. z illius solius vices gerit imediate
 Et rō diuerſitat⁹ in rege z papa ē. q̄ p̄tās regia naturali iure est in
 pp̄lo p̄mo. z ex pp̄lo deriuat̄ ad regē. p̄tās at̄ papal̄ sup̄ naturā ē. z
 diuino iure in p̄sona vnica. nō in cōitate p̄mo est. ſtatuyente christo
 Jo. r. formā sup̄mi eccliaſtici regiminis in vnica p̄sona. quū dixit.
 Alias oues habeo. z illas oportet me adducere. z fiet vnū ouile et
 vn⁹ pastor. z determinate eodē talē formā ad p̄sonā Petri in ſua p̄/
 petua ſucceſſione Jo. vltio. cū dixit illi. Paſce oues meas. Un̄ papa
 ſol⁹ christi vicari⁹ ē z nō ecclie. Et p̄pterea definitū ē p̄ eccliam. q̄
 papa i b̄tō petro officiū ſuū vlē ſuſcepit. vt p̄z ex allegat⁹ i libello zc̄.

¶ Dixi in eodē. vij. ca. c̄cluſionē hanc Papē p̄tās ē ſup̄ eccliam
 vlē z c̄ciliū generale. vt diſtinguit̄ p̄tra papā.

¶ Obijciat p̄mo. auctoritate Aug. in epla ad Glorū Eleutium

Felicē grāmaticū zc q̄ inter epl̄as est. c. lxxij. Ubi loquēs de depōsi-
tione Cecilianī Cartagin. ep̄i d̄t. ecce putem⁹ illos epos qui Rome
iudicariūt. nō bonos iudices fuisse. restabat adhuc plenariū ecclie
vle ciliū. vbi etiā cū ip̄is iudicib⁹ cā posset agitari. vt si male iudi-
casse p̄uicti eēnt. eoz snie soluerent zc. Et inter epos Rome iudicā-
tes cōprehēdit Mechiadē papā. vt patz ex epl̄a illa. Ex q̄b⁹ s̄bis
manifeste seq̄r. q̄ a Papa z Cōcilio s̄l p̄riculari p̄t appellari ad cō-
ciliū vle. z snia eiusdē solui. Scdo auctoritate octauē synodi ca-
none. xxj. cui⁹ ps habet. xxij. di. in c. definim⁹. Ubi d̄r vlis synod⁹
cū puenienti reuerētia quālibet q̄stionē de Romanorū sede exortaz
audire tenet z in ea p̄ficere. nō tñ audacter sententiā in Romanorū
pontificē dicere. Et q̄ p̄tz q̄ licet oēm q̄stionē de romana sede defi-
nire habeat synod⁹. id tñ cū reuerētia p̄pter illi⁹ eminētiā facere d̄z

Tertio auctoritate Damasi Pape q̄ ponit inter epl̄as Ambrosij
epl̄a. lxxij. vbi Damasus d̄t r̄ndēdo. quū h̄mōi fuerit ciliū Capuē
sis iudiciū. vt finitimi Bonoso atqz ei⁹ accusatorib⁹ iudices tribue-
rentur. aduertim⁹ q̄ nob iudicādi forma cōpetere nō posset. Nā si
integra eēt hodie synod⁹. recte de his q̄ vestroz scriptoz p̄phendū
series decernerem⁹. Vestz ē igit q̄ h̄ recepistis iudiciū sententiā ferre.
vicē em̄ synodi recepistis. q̄s ad examinādū synod⁹ elegit. z infra.
vos em̄ vt scripsim⁹ toti⁹ synodi vice d̄i decernitis. nos q̄si ex syno-
di auctoritate iudicare nō puenit. Ex q̄b⁹ manifeste p̄tz Primo.
q̄ Papa d̄t se nō posse de illa cā cognoscere. de q̄ posset si synod⁹ ad-
huc eēt integra. i. nihil cōmississet. Scdo q̄ papa p̄fitef nō solū Cōci-
liū eē eo in iudicādo superi⁹. s̄ etiā deputatos p̄ Cōciliū in ea cā in-
q̄ deputati sunt Quarto auctoritate canonis i caplo si duo. lxxix
vbi d̄r. q̄ si duo p̄tendūt de papatu Cōciliū ē iudex. q̄ h̄z supiorita-
tem in vtrūqz. Null⁹ em̄ ē alteri⁹ iudex ordinari⁹ q̄n sit iurisdic-
tione superior Quinto. rōne Papa z reliq̄ plati quicq̄d iudicant
zc. faciūt vt ministri ecclie. nō solū finali. i. p̄pter eccliam. s̄ effecti-
ue auctoritate ecclie. q̄ in ecclia ē p̄mo auctoritas. Antecedēs p̄bas.
q̄z agere dicunt s̄m intentōem ecclie. Seq̄la āt ē manifesta Et p̄fir-
mas. q̄z suffragia q̄b⁹ p̄uas ex cōicatus. z indulgētiarū nō sunt plato-
rū s̄ ecclie. Et p̄firmat iterū. q̄z sicut de⁹ d̄dens h̄mānū gen⁹. dedit
ptatē regiminis ciuilis ad finē naturalē nō vni. s̄ cōitati zc. ita re-
generās idē ad finē supnaturalē dedit ptatē spūalis regiminis ad
illū finē cōitati ecclie zc. Et sicut q̄nq̄ puenit pplm dādo p̄ncipē
vt Moisen. ita puenit eccliam dādo Petrū. Et p̄firmat tertio. q̄z
aliter politia ecclesiastica nō eēt ita bñ ordinata sicut ciuilis. nā ista
p̄t puidere sibi. p̄ncipe ptatē abutente in destructōem. ecclia autē nō
posset. si nō esset supior papa. Et p̄firmat q̄rto. q̄z ipe Papa esset

Folio

miserabilior ceteris si a malo cōpesci nō posset. Et pfirmat q̄nto.
q̄ papa ē ecclie fili⁹. ac p h̄ subdit⁹. Antecedēs p̄z ex Ambrosio i li.
de symbolo. Nō habebit ibi deū patrē. q̄ noluit habere eccliam matrē
Seqla p̄z puerbioz. r. Stult⁹ respicit matrē suā. Serto etiam
rōne. Si papa h̄z p̄tātē sup totū residuū ecclie collectiue q̄ p̄t aliquē
actū iurisdicōis in illud totū etiā inuitū exercere. s̄ h̄ ē falsum. q̄a
nō p̄t illud totū excōicare aut interdicerē nec ad aliqd ip̄o renitēte
obligare. vt p̄z p illd Augustini. leges instituunt quū pmulgāt.
firmant cū morib⁹ vtentiū p̄probant. d. iij. c. in istis. Septimo
q̄ p̄tās ecclastica p̄us tpe ē in ecclia. q̄ in aliq̄ summo pontifice.
q̄ illa fuit instituta ⁊ ecclie collata. Mat. xviij. ista aut. Joā. vltimo
petro data ē. Et iō si christ⁹ petrū papā nō instituisset. potuisset h̄
ecclia facere. cōmittēdo ei suā p̄tātē. nec potuisset illā ab eo auferre.
nisi ex cā rōnabili. sicut ppl⁹ p̄ respectu regis.

¶ Rōdes. Ex auctoritate illa Augustini nō seq̄r p̄ciliū eē supra
papā. s̄z dupl̄r argumētū ex illa deficit. Primo. q̄ cōuocat de p̄ci
lio. nā q̄stio n̄ra ē de p̄cilio distincto p̄tra papā. seu secluso papa. q̄d
ē p̄ciliū acephalū. Augustin⁹ at loq̄r de vli p̄cilio cū papa. vt patz
ex h̄ q̄ ponit p̄sentia iudiciū. i. ep̄oz q̄ indicauerāt. Cōstat at q̄ nō
licet arguere a p̄cilio ad p̄ciliū acephalū. Scdo deficit. q̄ ex h̄ q̄
restabat refugiu p̄ciliū vliā inferē supioritas. ē em̄ hic sophisma p̄se
quētis Potest em̄ recursus iste hateri p̄pter multas causas. s. exclu
sionē suspitōnis. pleniorē discussionē. maiorē sapientiā. p̄sonalem
tractatū. ⁊ quicqd̄ eiusmodi ē. vt p̄z ex p̄tinua p̄suetudine appel
lantiū ad eundē iudicē. puta papam plen⁹ informandū. ⁊ cām p̄
alios tractaturū indices rē. Et hec p̄sonat l̄rali sensui Augustini.
vbi p̄pter p̄sentia oīm p̄latorū potuisset cā ita discuti. vt etiā iudi
ces q̄ p̄mo in p̄tib⁹. ⁊ q̄ scdo rome iudicarūt. p̄sonalr p̄sentes. rōes
iudiciū p̄ferre potuissent ⁊ vli oīm iudicio decerni ⁊ etiā dissolui p̄
us male iudicatū. Ad nihil em̄ hōz erigit maior auctoritas intensi
ue q̄ pape. sed sua sufficit cū maiori discussionē sapientiā rē. vt q̄tis
die videm⁹. Est etiā cū his oib⁹ in Cōcilio vli maior auctoritas ex
tēsiue. ⁊ maior solēmitas iudiciū. q̄ oīa sniam ei⁹. oī exceptōe maiorē
reddere vident⁹. Ad scdm ex auctoritate octauē synodi d̄z q̄ ma
le exponunt s̄ba synodi dicēdo q̄ synodus negat modū indicādi
papā. s. audacter. ⁊ nō iudiciū ip̄m. Et q̄ hec expō sit mala p̄ba.
q̄ ly audacter. aut ip̄ortat vitiū audacie. aut ip̄ortat auctoritatem.
Si p̄mū. quū illud sit vitandū respectu cuiuscūq̄. ⁊ nō solū respectu
pape. ridicula eēt decisio synodi q̄ ip̄a nō d̄z vitiose vel ex passione
iudicare papā rē. Si scdm. haberet d̄m expōnis illate. Cū l̄ralis
sensus ē q̄ dicere sententiā in romanū pontificē ē audacie vitiū. illa

siquidē negatio pposita nō modū solū. s; totū negat. Dicēdo igitur
 nō tñ audacter dicere sniam in romanū pontificē fecit q nō nisi au-
 dacter dicere pē sniam in romanū ponti. Sicut quū dicim⁹ q de ma-
 nifestis licet nob iudicare. de cordis at occultis nō licet nob temere
 definire. nō intēdim⁹ negare modū definiendi tm. puta temere. sed
 intēdim⁹ determinare q ipa definitio de occultis cordis est temeraria
 Determinat g ly audacter naturā iudiciū in papā. sicut ly temere in
 exēplo dato naturā iudiciū in sor. Et ppter ea ex hac auctoritate
 habet oppositū ei⁹ qd arguētes intendūt. in cui⁹ signū synodus dē
 ei ppetere audientiā ⁊ pgressuz in qstione de papa cū reuerētia. et
 de snia subdidit illā negatiuā. quā nō subiunxisset. si etiā snia cū re-
 uerētia sibi cōpeteret. Ipā qppe dislicio. expōnis pfitate defectū
 ostēdit. Quū at legeris hec. memēto q smones morales de his sunt
 q regulariter accidūt. In casu quippe heresis pīnā in papa. sy-
 nodi iudiciū depositū pape absq audacia ē. Ad tertium ex
 auctoritate Damasi dē. q neutz deductoz ex illa auctoritate seqtur
 Nā in illis vbis nō negat potētā. s; formā sibi iudicādi cōpetere
 nō posse. ⁊ hui⁹ negatiōis cām reddit. nō in potētā aut subiectōez
 suā. s; indecētā. vt pē in illis vbis. h at familiare ē pncipib⁹ Quū
 etiā si dixisset se nō posse iudicare. vez dixisset. ⁊ a p̄suetudine pnci-
 pū nō recessisset. q ea se negant posse facere. q indecēter facerēt si ex-
 audirēt. Cōstat at q indecēs ē. determinatiōes p̄ciliū etiā p̄uincial⁹ sol-
 uere. quāto mag⁹ p̄ciliū general⁹. qz decreta etiā papā in foro p̄scien-
 tie ligāt. nō min⁹ q p̄pria. Un ⁊ fm sacros canones ad Romanū
 pontificē p̄cipue spectat suare statuta patrū. Et si notaueris eandē
 auctoritatē. p̄tra arguētes facit. p quāto insinuat excellentiā suā
 tantā q eū qsi ex synodi auctoritate iudicare nō puenit Ad q̄r-
 tū ex auctoritate canonis. dē q gratis p̄cessum ē. q Papa incertus
 subdit p̄cilio. Duob⁹ em p̄cedētib⁹ incertis iudicat ecclia. s; si alter
 ē cert⁹ ⁊ indubitat⁹. ecclia nō iudicaret. s; adiunaret certū obediē-
 do. p̄dēnando antipapā ⁊c. Ad q̄rtū ex rōne. qz p̄lati sunt mi-
 nistri ecclie. dē q p̄lati dicunt ministri christi ⁊ ecclie. Christi q̄dez.
 et effectiue. qz ab illo hnt suā p̄tātē effectiue. ⁊ suppositāl⁹. mystice
 tñ. qz oēs p̄lati sunt velut mēbra christi iuxta illd Augustini super
 Joannē. si ppositi ecclie pastores sunt. quō vn⁹ pastor ē. nisi quia
 sunt illi oēs vni⁹ mēbra pastoris? Ecclie at integre i. cū capite suo
 qd christ⁹ ē. ministri etiā dupl⁹ dici pnt. scz effectiue. rōne p̄tis. scz
 capitis a q hnt p̄lati auctoritatē. ⁊ integrāl⁹. qz sunt mēbra ecclie re-
 liq a capite. nō vt suppositi. s; vt corpis mystici p̄tes integrales.
 Et hec dicim⁹ loquēdo de p̄latis ecclie absolute. nō de illo ordinato
 et instituto ab illo. sic em ē q̄stio de illo alio. ⁊ sic de alijs Ex q̄b⁹
 L ij

patz. q̄ plati ecclie pprie loquēdo. nō sunt ministri ecclie effectiue
 nisi rōne capitis. s. christi. z psequēter nō sunt ministri ecclie vt dñe
 nisi rōne capitis. ppter qd̄ Paul⁹ dixit. Si qd̄ ego donauī in pso-
 na christi. Et rursus. Sic nos existimet hō. vt ministros christi Ex h̄
 aut q̄ ministri ecclie dicunt agere fm̄ intentōem ecclie. nō plus ha-
 bet q̄ dictū ē. qz scz agūt fm̄ intentōnem ecclie in capite. z in corpe
 ab ipso capite diffusam. q̄uis h̄ possit etiā intelligi fm̄ intentōnem
 ecclie. i. fm̄ intentōem ecclesiastico officio debitā. hac em̄ intentōe cō-
 fici z pferri dicunt sacramēta zc. Ad p̄mā p̄firmatōem. qz suffra-
 gia sunt nō platoz. s. ecclie. dz q̄ falsum ē. suffragia nō eē platoz vt
 disp̄satoz. q̄uis sint ecclie integre vt pprietarye. s. h̄ nihil aliud cō-
 cludit. nisi platos ab ecclia integra rōne capitis p̄tēz h̄re. vñ oīa
 deficiūt ob equocatōem ad ppositū ab ecclia integra. ad eccliaz vt
 distinctā p̄tra caput. Ad scdā p̄firmatōem de similitudine p̄di-
 tionis z regeneratōis generis hūani. dz q̄ ap̄issime p̄stat falsuz assu-
 mi. z dissimiliter deū instituisse. Nā in ordine ad finē naturālē. p̄tē
 cōitati indidit. z nō vñ. in ordine at̄ ad finē sup̄naturalē. p̄tē de-
 dit vñ. z nō cōitati. p̄fecit em̄ Iesum christū fm̄ q̄ hō ē. in p̄ncipes
 et caput oīs ecclie. vt p̄tz. z hoc nō pueniendo sicut in ciuilibz. sed
 instituēdo. vt p̄tz. Et scito q̄ argumētū deficit ex eo q̄ nō attendit
 ordinē p̄mariū regeneratōis hūane. sicut attēdit p̄mariū ordinem
 p̄ditionis hūane. s. declinauit ad ordinē scdariū ecclie. q̄ ē in tpe ab-
 sentie p̄ncipis. q̄ ab̄it in regionē lōginquā accipe sibi regnū z reuer-
 ti. q̄ declinatio manifeste defectiua ē. qz p̄mario in vno. p̄mariū in al-
 tero reddendū. p̄portionalr̄ ē. Dic aut scdarius ordo in ecclia. na-
 turā si seq̄t p̄ncipalr̄. absqz oī p̄ditione optim⁹ videt̄. Sic at̄ p̄tās in
 vno p̄ncipis vicario. nō in cōitate locāda ē. z locata ab ipso p̄ncipe
 in petro. Un̄ p̄tz q̄ nō puenit p̄nceps eccliam. s. suapte natura or-
 dinē regiminis spūalis. p̄secutus. in petro z ei⁹ successoribz vicaria-
 tū suū locauit. Ad p̄firmatōem tertiā iā p̄tz. q̄ optime p̄missum
 ē politiē spūali. in suo naturali p̄ncipe q̄ peccare nō p̄t. in ordinati-
 one at̄ vicariū illi⁹. optime q̄qz p̄missum ē. dū suavis dispō seruata ē
 sup̄naturale nāqz regimē. q̄le ē papar⁹. suapte natura sup̄naturalr̄
 defensionē z remediū sibi v̄dicat. q̄le dñs Iesus christ⁹ sibi aucto-
 ritatiue reseruādo eiectōem. z ecclie reliq̄ ministerio orationū insti-
 tuit. Hoc em̄ suauē z efficacē remediū. vt in loco suo infer⁹ ap̄li⁹
 monstrabit̄. Un̄ falsum ē dñm Iesum christū minus bñ ordinasse
 politiā ecclie. etiā sub suo vicario. qz politiā ciuilē in humanis. qm̄
 vtrobiqz. nō idē. s. p̄portionale remediū p̄tra malū p̄ncipē datū ē.
 ita q̄ ecclia p̄t se z p̄tra illū tueri. z deponere. votis z operibz ecclie
 p̄portionatis. scz orationibz. ieiunijs. elemosynis. hec em̄ efficaciora

sunt ceteris causis secundis. quod superiores sunt reliquis. et proprie vlti salu-
 ti ecclesie. sed non omnes capiunt verbum istud. Ad quartam confirmationem dicitur. quod
 immediate susceptus sub cura christi viuemus. et specialiter de ipso cura ha-
 bentis. non est miserabilior cunctis. nisi ratione seruitutis vltis. et periculi
 marini. et homini. talis autem est Papa. qui non potest coactiua pena puniri.
 sed tenetur ex amore libere operari felicitatis eternae quaedam inchoatio est. non
 miserie esse in statu in quo non sicut seruus sub lege sed sicut liber in gratia
 constitutus homo adhuc mortalis est positus. ut in papatu contingit
 ¶ Ad quintam dicitur. quod papa in quantum singularis persona est filius ecclesie. quod re-
 generatur nutritur. et instruitur ab ecclesia sicut ceteri. in quantum autem papa. est
 filius ecclesie integre hoc est cum suo capite. et pater non filius reliqua ecclesie. Sed in
 his et similibus. aduerte tu cui hec et similia obijciuntur. ne equuocatio de eccle-
 sie vocabulo te fallat. ut ea que dicuntur de ecclesia integra siue cum capi-
 te siue cum vicescapitis habent. ad ecclesie coitatem secluso capite applica-
 ta suscipias. hec enim te decipiet Ad sextum argumentum principale dicitur. cum
 apostolo Quod omnia mihi licent sed non omnia expediunt. et rursus Quia possumus sed
 non omnia edificamus. Concedit igitur quod papa potest quantum ex potestate sue auctori-
 tate est. actum iurisdictionis etiam in unita ecclesiam reliqua exercere. sed non
 expediret. non edificaret. Nec valet argumentum. non potest illa exercicare. quod
 non potest aliquem actum iurisdictionis in unita exercere. ut patet Ad probandum
 autem ex auctoritate Augustini. dicitur quod potest probare oppositum. Si leges instituit
 cum promulgat. papa promulgando lege in tota ecclesia instituit absque eccle-
 sie sententia. potest igitur ipse solus instituire legem in illa. firmitas autem ex consensu
 videntium. non ex parte auctoritatis sed exequutionis se tenet. quod primum ex
 eo quod statutum vltis periculum integri etiam consensu videntium firmatur. ita quod non li-
 gat quando est a dissensu videntium infirmatum. et tamen nullus dubitat vltis periculum
 integrum firmitatem auctoritatis legibus suis dare. Prouenit autem hec legum
 infirmitas ex dissensu videntium. etiam ab ipsis legislatoribus negatiue. per
 quantum tolerando dissimulant et implicite reuocant. quod fecerunt Et merito. quod
 lex (ut dicitur dist. iij. ca. erit) dicitur esse patrie. loco. tempore. et personis. Ad sep-
 timum dicitur. quod falsus assumitur. nam potestas ecclesiastica primo fuit in primo sum-
 mo pontifice domino iesu christo qui pontifex assistens futurorum bonorum eter-
 na redemptione inuenit. falsum quod monstratum est esse. quod dominus per illa verba
 que habentur Matthei. xviij. potestatem ecclesiasticam dederit ecclesie. quis promise-
 rit ei supra suos subditos. ut superius diffuse discussum est Equuocatio
 demum incidit iam dicta. ab ecclesia ad ecclesiam secluso capite declinando Re-
 liqua autem que arguendo afferuntur. scilicet quod ecclesia potuisset instituire petrum papam. quod
 falsa sint ex superius dictis patet Quia si potuit ecclesia vnumque instituire papam in
 vno et eodem successore. ut christus fecit. posset quod illud instituire in triuira-
 tu. vel alioque homini. quod eiusdem est instituire. et instituta mutare per loco et tempore
 ¶ Dixi in octauo capitulo. quod periculum Constantien. per illo tempore primo quo

fecit illa decreta de potestate synodi non erat verum concilium vltis ecclesie
Et quod basilien. errant illud sequendo

¶ Obijcit dupliciter. Primo quod blasphemauit. Secundo quod concilium Constantien. sub obedientia Joannis. xiiij. erat verum concilium vlt. quia succedebat concilio Pisano in quo fuerat unio ecclesie. et posito utroque papa. scilicet Gregorio. xij. et Benedicto. xiiij. et electus Alexander quintus. cui successit Joannes. xiiij. qui congregauit illud Constantien. concilium

¶ Respondeo. Et primo quo ad Constantien. concilium. Si ego blasphemus. quare Gregorius. xij. qui expresse recusauit in actu unionis ecclesie recognoscere concilium illud per tunc. ut concilium illud. non blasphemus sed vir pacis et ecclesie amator habitus est. ut patet in gestis eiusdem concilij sessione quartadecima. Quare obedientia Benedicti. xiiij. inter federa unionis et in actu unionis ecclesie recusatioem talis per tunc concilij nolens et faciens. non blasphemus sed catholice unitatis studiosa est habita. ut patet in sessione. xx. et. xiiij. Quare Sigismundus imperator. qui presedit illi concilio. ut satisficeret recusationi illius concilij. non blasphemus sed defensor ecclesie habetur. Quare deinde ipsemet tunc Constantien. concilium quum negauit facto seipsum esse concilium. non semel sed bis. primo in acceptando presidentiam imperatoris et autorizari se in concilio a Gregorio. xij. secundo in acceptando se puocari ab obedientia Benedicti. xiiij. et puocare illam. non blasphemauit. Et si potest scandalum perimiri debet a quolibet singulari persona quod veritas deserat. quomodo concilium vltimum a spiritu recto potest veritatem deseruit seipsum facto negans. quod scandalum perimittere noluit iam natum. Ex his autem recte consideratis patet. quod concilium illud non reputauit seipsum certum et indubitatum concilium illo tempore. et propterea hominibus negationes admittebat dans operam ut vnum certum et indubitatum concilium fieret. cum indubitato capite. ut tandem fuit In quo igitur ego erro. si dubia et incerta. pro dubijs incertisque habui. Nihil enim dixi aliud in sententia. Nam dubia et incerta per sua auctoritate refutari possunt. veritatisque auctoritate eis tribuere. nequias est. Ad secundam objectionem de successione ad concilium pisanum dicitur. quod nec illud concilium constat fuisse certum et indubitatum. ut ceteris omissis patet ex duobus. Primo. quod assertio ista renouaret antiquum scisma. Quid enim aliud est dicere concilium illud pisanum cum Alexandro quinto. certum et indubitatum. quam certe et indubie danare Gregorium. xij. et Benedictum. xiiij. cum suis obedientijs. Hoc autem est redire ad illud scisma Secundo. quod ipsum Constantien. concilium sub obedientia Joannis. xiiij. crediderit se esse vltimum concilium succedens pisano. non tamen per certo et indubitato tenere se prestatum est facto suo. ut patet ex dictis Accedit ad hec. quod sine papa diffiniuit. et propterea si fuisset etiam tota reliqua ecclesia representatione potuisset errare. nec fuisset concilium gener

rale pfectū simplr. vt pz in libello. Quo ad pcellū sō Basilien. vltis
ecclie responsionē replicō. q̄ Eugeniū adorauit. pcellū florētē vltē ex
orientali etiā ecclia celebravit. in materia fidei zc. Si ego blasphem
mani. q̄s excusat eccliam a blasphemia

¶ Dixi in caplo nono glosando sba Augustini Petrus qñ cla
ues accepit. eccliam significauit z filia. q̄ in hoc sensu dicta sunt. qz
officio capitis ppetuo in Petro z successoribz data hec sunt. z ppter
rea in psona ecclie dicat Petrus suscepisse hec

¶ Obijciur. q̄ nō sit iste sensus intentus ab Augustino. quia
sequeret̄ clauē datas esse ecclie finaliter z nō formaliter. cui op
positum vult ibi Augustinus

¶ Rñdeo q̄ sequela nō tenet. imo sequit̄ ex illo sensu clauē esse
datas ecclie formalr. tū qz qd̄ dat̄ capiti formalr. vere etiā dat̄ cor
pori cuius est illud caput formalr. tū qz datū capiti z corpi forma
liter. q̄uis corpi mediate capite. pstat datū eē toti formalr. sic aut̄
est in pposito. vt pz Sz argumētū pter h̄ fallit in equoco de ecclia
ab itēgra ecclia in terris capite scz z corpe de q̄ loq̄t Augusti. ad ec
clesiā p corpe tñ. vt qd̄ dā vnū integrū. cuius papa sit vicari⁹ Qd̄
est ficticiū. firmat̄ aut̄ sensus a me assignat⁹ ex eo. q̄ exposui Augu
stinū ex ipomet Augustino. Inq̄t em̄ in libro de agone christiano.
Nō sine causa iter aplos. ecclie catholice psonā sustinet Petr⁹. huic
em̄ ecclie clauē date sunt quū Petro date sunt. z cū ei d̄r ad omēs
dicat. Amas me pasce oues meas. Nec ille. Cōstat em̄ q̄ Petro vt
distincto ab alijs z p se z successoribz datus est papat⁹ p illa verba
pasce oues meas. Joānis vltio. z Aug. idē iudicat de h̄ actu z de ac
ceptōne clauū. rōne igit̄ officij capitalis z ppetui in ecclia diffusū
August. dicebat q̄ psonā ecclie gerebat.

¶ Dixi in eodē caplo nōno. q̄ papa nō p̄t errare errore iudiciali
in fide. q̄uis possit errare psonalr. qz ad ipm spectat finalis deter
minatio de fide. vt d̄cre. pmo. z sc̄tus Tho. post dicit. z pbat rōne
et auctoritate cirilli z Maximi.

¶ Obijciť pmo. Quia duo summi pōtīfices determinauerūt cō
traria in his q̄ fidē tangūt. q̄ alter eoz errauit errore iudiciali in fi
de Assumptū pz de Joanne. xxiij. et Nicolao. iij. quoz vnus deter
minauit iudicialiter christū z apostolos nihil habuisse in cōi nec in
particulari. alter oppositū. vt est videre in eoz extrauagantibus.
Secūdo. quia Innocenti⁹ tertius. z celestinus determinauerūt cō
traria super illa ppositione. vno p̄iugum ad heresim trāseunte al
ter qui remanet in fide p̄t ad sc̄da nota transire. vt pz in ca. quāto.
de Diuortijs z glosa ibidē. Tertio. quia aliqui statuerūt cōtra euā
gelīū. vt Pelagi⁹. q̄ cōstituit vt sub diaconi Sicilie a suis vxoribz

Folio

abstineret. quas in minoribus duxerant. aut ab officio cessarent. quā cōstitutioem. quia erat impia et contra Euāgelium retractant. beatus Gregorius primus eius successor. ut patet in dist. xxxi. ca. ante triennium in textu et glosa. Si enim potuit iudicialiter statuere contra euangelium. ita et diffinire. Quarto. quia sequeretur quod summus pontifex non posset fieri hereticus circa propositiones nondum determinatas ut erat articulus de processione spiritus sancti a filio Et tenet prima. quod non possit esse pertinax sed sui ipsius determinatio. Sequitur etiam quod determinatio etiam solus summi pontificis ligaret suum successorem. Sequitur etiam quod papa se hereticus male iudicari posset. quod decideret obiecta sed eum esse intelligenda in aliquo sensu sue assertio. Sono Quinto arguitur ad hoc. quod ego sedi co mihi met in hoc eodem libello. Nam in fine quarti capituli dictum est quod inia Joānis euāgeliste prevaluisset inie Clementis pape in doctrina fidei. et nunc dicitur quod papa non potest errare in iudicio fidei. hec enim dicitur. quod non prevaluisset inia Joānis. sed tamen fuisset standum inie Clementis pape contra inia Joānis. imo et plus. quod apud Clementem fuisset ultima decisio fidei iuxta hoc dicta. sicut apud petrum si adhuc superuixisset Sexto. quod frustra fuissent congregata quatuor concilia generalia principalia contra quatuor hereses archas. puta Nicenū Constantinopolitanū Ephesinū. et Calcedonenū. Et tenet prima. quod sufficiens solus pape decisio. imo apud aduersarium tunc est potestas solus pape in diffiniendo. sic aggregatum ex ipso et residuo. Septimo ex ockā. quod Innocentius tertius ut habet extra quod filius sit legitimus in ca. p. venerabile dicitur Quia deuteronomium secunda lex interpretatur. ex vi vocabuli probatur. ut quod ibi dicitur in nouo testamento debeat observari. quod per hoc si vult secundum litteralem sensum intelligat hereses sapienter. quod ceremonialia ibidem in ca. xiiij et xiiij non sunt servanda. si hoc mystice intelligat. nihil speciale de Deuteronomio dicitur. quod omnia mystice servanda sunt. ut legitur dist. vi. ca. his itaque. Octavo ex eodem. quod nonnulli summi pontifices inveniunt diffinisse se in temporalibus habere supremam potestatem. ceteri vero oppositum. Nono. quod non est verisimile. quod hoc potest in his qui sunt fidei errare. commiserit deus ultimam fidei decisionem

Respondeo. Et ad primum quidem dicitur. quod falsum assumitur. scilicet quod unus papa. scilicet Nicolaus determinavit iudicialiter christum et apostolos nihil habuisse in communi. Nam manifeste Nicolaus ut patet in sexto de verborum significatione. Exiit qui seminat. dicit. Egit namque christus et docuit perfectionis opera. egit etiam et infirma. sicut interdum in fuga patet et loculis. sed utrumque perfecte perfectus existens. ut perfectis et imperfectis se viam salutis ostenderet. Nec ille. ubi manifeste patet. quod Nicolaus asserit christum habuisse aliquid. Valet enim sequela. Nicolaus asserit christum habuisse aliquid. ut imperfectis se viam salutis ostenderet. si asserit christum habuisse aliquid. Joānes ergo. xxi. quod de

determinauit hereticū eē. tenere q̄ christ⁹ ⁊ apli nihil habuerūt in cōi
 (q̄ tradidit sacre scripture) veritatē fidei determinauit. cui⁹ prius
 nō determinauerat Nicolaus. Ad scdm̄ dī. q̄ neuter illoꝝ pontifi
 cū definitiue determinauit. Nā de Celestino in. c. quāto. de diuorijis.
 Innocētiū dī. Licet q̄dā p̄decessor noster sensisse aliter videat. et
 de seipso subiūgit. rīdendo oppositiū. nō credimus q̄ in h̄ casu. is q̄
 relinq̄t. viuere altero. possit ad scdas nuptias conuolare. Ubi p̄ba
 ip̄a videlicet videt aliter sensisse. s̄ nō credim⁹. ostēdit q̄ nō definiti
 uo in materia fidei loquuti sunt. Ad tertiu⁹ dī. q̄ Pelagi⁹ si sta
 tuit illud. nihil p̄tra s̄ sup̄ euāgelii statuit. q̄d manifeste patz ex h̄.
 q̄ statutū illud suos obseruatores aut in bonū superogatois loca
 bat. si p̄tineret. aut in nullo malo. si nō p̄tineret. se suspēdebāt ab
 officio. vt q̄dā subdiacon⁹ fecit. Est at̄ hic aduertēdū. q̄tū crescat
 infamia. p̄ diuersa ora paulatim. Nā sc̄tus Gregori⁹ de h̄ statuto lo
 quens dī. ⁊ q̄ diacon⁹ auctoritate tñ Pape hāc phibitionem fecit.
 vt p̄z. xxv. q. ii. multoꝝ. ⁊ q̄ sibi durū ac incōpetens videt. vt p̄z
 in. c. ante trienniu⁹. dist. xxxj. Gloſa p̄o ibidē augeat dicēs. q̄ pelagi⁹
 hoc fecit. ⁊ q̄ illa p̄stitutio fuit iniq̄. arguēs at̄ aplius augeat dicēs.
 q̄ romanus pontifex statuit p̄tra euāgelii. Ad q̄rtū dī. negādo
 p̄mā seq̄lā. s̄ q̄ papa nō possit eē in nō decisus heretic⁹. Nā si ille q̄ ē
 papa. tenuisset p̄tinaciter spiritū sanctū nō p̄cedere a filio. etiā si ab
 ecclia sic determinaret. fuisset heretic⁹. Der accidēs at̄ ē. q̄ ab ip̄o vel
 alio determinatio ecclie fieret. Standū ē em̄ in formalib⁹ ⁊ p̄ se. ⁊ nō
 declinandū ad ea q̄ sunt p̄ accidēs. in q̄cūq̄ scia. Et ex h̄ p̄z r̄sio
 ad scdm̄ seq̄lā. Nā determinatio vni⁹ pape in materia fidei. ligat p̄
 se oēs p̄sonas ecclie. q̄z sunt actus credendi. ⁊ sic p̄sona p̄pria ⁊ suc
 cessoris ligat ad tenendā determinatōem semel factā de fide. Ad
 tertiā at̄ seq̄lā dī. q̄ quū id q̄d ip̄utaret pape p̄ heresi. nō eēt decisus
 adhuc p̄ eccliam. ⁊ ip̄e nō teneret h̄ p̄tinaciter. s̄ defenderet eē p̄lo
 nū sacre scripture ⁊ fidei ecclie. nō eēt heretic⁹ formalr. etiā si mate
 rialr erraret in his q̄ sunt fidei. ⁊ p̄pterea nō seq̄tur. q̄ Papa male
 posset iudicari de heresi. in casu q̄ iudicādus ē. s̄ de heresi formalr. in
 his em̄ nō h̄z locū interpretatio ad istū vel illū sensum. Ad q̄ntum
 dī. q̄ nulla ē p̄tradictio in dictis meis allatis. Nā bñ sil' stat. tā Joā
 nem q̄ Elementē nō posse errare. ⁊ tñ alterū esse sup̄ alterū. p̄nt em̄
 eē duo oīno recta subordinata. vt p̄z. apud oēs. de ecclia vli p̄nti.
 et de sacra scripture. Dicēdo aut̄ snia Joānis p̄ualuisset snie Clemen
 tis pape. nihil aliud dixi. nisi q̄ Clemen⁹ snia subordinata erat snie
 Joānis. Ad id p̄o q̄d adiungit q̄ seq̄ret oppositiū hui⁹. negat se
 q̄la. Nā cū dī. q̄ ad Papā spectat final determinatio de fide. intelligit
 in ordine ⁊ gradu suo. s̄ sub sacra scripture. cui⁹ auctor ē sp̄s sanctus

Et q: Joānes euāgelista in doctrina fidei locū sacre scripture tenebat. sicut euāgelii suū hodie tenet. iō nō seq̃t q: mag̃ Clemētis q: Joānis esset standū in iē. s: ecōuerso. Et ex h: p: r̃sio ad silē al: latū. arguēdo de Clemēte et Petro. q: scz nō ē eadē de vtroq: rō. q: Petrus nō rōne papat̃. s: apl̃at̃ locū etiā sacre scripture tenebat. sicut nūc tenēt epl̃e ei⁹. et hūc sensuz exp̃sse apperui in libelli illi⁹ loco allegato dicēs. Prenaluisse inia Joānis. inie Clemētis Pape in doctrina fidei. sicut mō pualet euāgelii Joānis. inie cuiuscunq: pape. et toti⁹ ecclie. Ad sextū. negat seq̃la. q: scz frustra fuissent cōcilia illa pncipalia in materia fidei cōgregata. Cōcilia em̃ nō ppter prātē intēsuā s: extēsuā. et ppter discussionē et collatōem cū multitudine vli sapientū in fide. et ppter indubitabiles et acceptatos ab oib: indices oī exceptōe maiores. cōgregant in materia fidei. pbatio at seq̃le pcedit. ac si ppter habēdā solā auctoritatē intēsuā cōciliū cōgregādū eēt. qd falsū ē. Nā licet papa sol⁹ tātē intēsiue sit auctoritat̃. quātē ip̃e cū residuo. nō tñ tātē extēsiue. nō tñ tātē sapientie. nō tñ tātē acceptatōis indubitata ab oib: vt p: r̃s de ip̃is oppositū sentientib: nō tñ tātē solēnitat̃. q: aīos hūanos cōiter mltū afficit. nō oīm tātē bonitat̃ et gr̃e corā deo. q: apd multitudinē hoīm multū valet ad psuadendū. q: a spūscō regis et errare nō p̃t. Qpozter em̃ ea q: totā eccliam tāgūt. in singul' sic fieri. vt acceptabilia facillime oib: sint. et ad h: multū valēt vliā cōcilia a pbis pncipue plat̃ celebrata. Ad septimū d: q: q: due sunt leges diuine. s: vet⁹ et noua. et noua ē scda ordine gñatōis. iō vocabulū illud. s: scda lex. nō ue legi puenire ex vi vocabuli d: et argumētū ex puenientia vocabuli sumpsit Innocēt⁹. et h: exp̃ssit. ne intelligeret q: absolute pchaderet. s: q: tū ē ex vi vocabuli. et h: dūminuit argumētū nō auget. et p: r̃s. qm̃ in voce vna latēt mltā. Uñ ex hac pueniētia quādā psuasione intēdebat q: mādāta in Deuteronomio nō ad lrām. s: pporcionalr̃ fm̃ pueniētiā ad tps gr̃e seruāda erāt qñ. vbi. zc. expeditet. Uñ ip̃e mādātū vnū iudiciale ex deuteronomio assumēs et tractās. nō ad lrām. s: iuxta pueniētiā ad sacerdotiū Petri exposuit. Nec obstat q: oīa veteris testamēti h: mō suari pnt. cedit em̃ q: nihil speciale de deuteronomio intēdebat. nisi psuasione ex pueniētia noīs.

Ad octauū d: q: q: ptās pape directe ē respectu spūaliū. ad supmū simplr̃ finē hūani generis. ideo sue ptātis duo pueniūt. pmo q: nō ē directe respectu tpaliū. scdo q: ē respectu tpaliū i ordine ad spūritualia. Docem̃ h: ex eo q: ad supmū finē oīa ordinari debēt. etiā tpalia. ab eo pcildubio cui⁹ interest ad illū finē oīs dirigere. vt est christi vicari⁹. pmo at ex natura sue ptātis cōseq̃t. ¶ Ex his at seq̃t. qd vtrūq: vere p̃t determinari de papa. et q: h: supmā ptātē in tpali

bus. qm̄ vtrūq; vez ē ad sanū intellectū. Affirmatio nāq; ē vera in ordine ad spūalia. negatio p̄o est p̄a directe seu fm̄ seip̄a tp̄alia. vñ nihil ex vtrāq; deissione erroris accidit. Aduerte tñ q; q̄a aliud est determinare de fide formalr. ⁊ aliud de eo qd̄ ē fidei materialr. nā p̄mū ip̄ortat determinare qd̄ credēdū vl̄ nō credēdū ē. scdm̄ at̄ determinare de q̄stionib; q̄ in rebo credit̄s accidūt. ⁊ p̄stat q; quū determinat̄ q̄stio aliq; scdo mō nō determinari d̄r de fide. s; de tali vl̄ tali materia. Itē cū d̄r q; papa nō p̄t errare in iudicio fidei. nō accipio dictū eē nī si de iudicio fidei formalr. qm̄ scz determinat̄ qd̄ credēdū vl̄ nō credēdū. p̄tra qd̄ nulla h̄az obiectionū p̄cedebat. nisi p̄ma apparenter. ne tñ fugere videar. sigillatim solute sunt oēs Ad nonū d̄r q; nō verisile. s; vez ⁊ hūane diuineq; rōni. ⁊ auctoritati p̄sentaneū ē. vt hōi potēti errare fm̄ seip̄m. nō at̄ vt directo a spūsc̄to. d̄r vltimā fidei deissione sub sacra scriptura cōmiserit. Quū em̄ nō sit d̄r̄a ap̄d deū in vno ⁊ in multis saluare. ⁊ oēs in cōilio p̄sentes fm̄ se ⁊ p̄prias vires cōsiderati possint errare. male determinādo de fide. ob ignorātiā vl̄ aliquē aliū defectū. ac p̄ h̄ ad assistētiā spūsc̄ti recurrat. magis attestat̄ assistētiā spūsc̄ti ⁊ ei⁹ p̄tuti. sal⁹ fidei p̄ vnū q; p̄ totū cōiliū. h̄ em̄ hūane sapientie op⁹ eē videt̄. p̄pter oīm patrū cōsiliū. illud at̄ soli⁹ dei op⁹ ē. ⁊ apparet. Unitas q̄q; fidei. vnitatē q̄q; iudicij q̄ p̄est toti ecclie exposcit. vt in 2^a 2^e. q. p̄^a. ar. vlti. diu⁹ Tho. assert.

¶ Dixi in eodē nono caplo. rōem q̄re papa nō p̄t errare in iudicio fidei. q; h̄ error eēt error vltis ecclie. q; tenet̄ scq; definitōes pape in fide. afferēs ad hec auctoritatē sc̄i Tho. me. ⁊ post decretal̄ in ca. Maiores. ⁊ iesu christi. Ego rogavi p̄ te petre.

¶ Obijcit negādo q; ecclia de necessitate tenet̄ credere sn̄ie definitūe pape in materia fidei. Et dicēdo. q; sicut pape p̄cipienti p̄tra euāgelij. nō ē obediendū. ita nec sn̄ie erronee in fide. De auctoritate sc̄i Thomē nō ē cura. Ad caplm̄ Maiores d̄r duplr. Primo q; nō p̄ vltima ⁊ necessario credēda determinatōe habēda. s; regularit̄ ad papā ē reuertēdū. q; regularit̄ nō ē ecclia cōgregata. Scdo q; in idē redit̄. q; referēde sunt summo p̄ōfici causē fidei. vt p̄uocet cōciliū. q; ad ip̄m spectat cōgregare illō. Ad s̄bū d̄ni ego rogavi p̄ te petre. d̄r. q; nō p̄ sola p̄sona petri aut successorib; orauit christ⁹ ne deficeret fides ei⁹. s; p̄ vli ecclia p̄ Petz representata

¶ R̄spondeo. Negatōnem illā. p̄suetudo ecclie auctoritatesq; sc̄tōz p̄futant. ⁊ ignis experientia cōprobaret. si q̄s non teneret q; a sola Romana ecclia determinaret̄ hereticū eē. vt p̄t̄ extra de hereticis ad abolēda in textu ⁊ glosa. Et hec r̄sio manifestat. ad qd̄ fateant̄ ip̄i met se declinare oportere. defendēdo subiectōem Pape. reliq; corpori ecclie vel cōciliij. Qd̄ at̄ addit̄. q; sn̄ie erronee. sicut nec p̄cepto

Folio

diabolico adherēdū eēt. verissimū ē. s. nihil obstat. qm̄ ex his nihil
 aliud q̄ dditional' veritas habet. s. si determinaret erronee. si p̄cipere
 tra euāgelii. nō audiret. Hoc em̄ nō solū de papa. s. de angel' sanc
 tis verissimū ē. iuxta illud. si angel' de celo euāgelizet aliud zc. ana
 thema sit. Ex his em̄ nō seq̄t q̄ aīcedēs aut p̄sequēs possit eē vez.
 vt ptz. Qd̄ auctoritas sc̄i Thome parui fiat. nō nihil ē. qm̄ ecclia
 nō parui facit. ¶ Sed esto q̄ sc̄tū. Thomas parui fiat. Cyrillus z
 Maxim' ibidē allegati etiā parui fient. Hieronym' q̄q̄ dīcēs ad
 Damasum vt habet. xxiij. q. p̄ma. ca. hec ē fides. Si hec n̄ra p̄fessio
 aplatus tui iudicio cōprobaf. q̄cūq̄ inculpāre voluerit. se ip̄ritū
 vel malinolu vel etiā nō catholicū nō me hereticū cōprobabit. ma
 nifesteq̄ in his s̄bis p̄testans. q̄ ex approbata fidei p̄fessione a pa
 pa. aliq̄s obstat nō catholic' fit. parui p̄cedendus erit. Ad exposi
 tionē s̄o dictā de ca. Maiores d̄r. q̄ l̄re p̄tradicit. Nā text' cām q̄re
 ad Petri sedē sit recurrēdū. assignat veritatē petri in p̄fiteōdo fidē.
 et indefectibilitatē ei' in eadē p̄pter orōnem christi. Ex hac em̄ cā
 manifeste seq̄t. q̄ iō ad papā referēdas eē maiores causas d̄r. q̄ ip̄e
 p̄stitut' ē indefectibil' iudex in fide. Et q̄a eū q̄ cert' ē ampli' certi
 ficari nō oportet. seq̄t q̄ inia pape in fide. ē final' determinatio z ne
 cessario credēda s̄m illā decretalē. z sic vtraq̄ expō ruit. Qd̄ at de
 orōne christi p̄ petro d̄r. p̄t bñ z male itelligi. Male q̄dē. si itelligat
 q̄ christ' p̄ ecclia siue cū papa. siue sine Papa orasse se dixerit. qm̄
 exp̄sse christ' dixit hec s̄ba Petro vt distincto ab alijs. vt ptz ex cō
 textu. Inqt em̄ Luce xxiij. Simon ecce Sathan exp̄tuit vos. vt cri
 braret sicut triticū. ego at̄ rogavi p̄ te. vt nō deficiat fides tua. z tu
 aliq̄n p̄uersus p̄firma fratres tuos. vbi manifeste ptz q̄ distinguit
 tētatois actū. ab orōne. q̄ ad h. q̄ cōiter exp̄titi erant. z tñ ip̄e sin
 gularit' p̄ Petro rogauerat dīcēs. exp̄tuit vos. ego at̄ p̄ te roga
 ui. Apparet q̄q̄ idē ex eo q̄ petro comisit vt p̄firmaret alios. tāq̄
 diceret. Ego tui. tu at̄ alior' curā habetas Bene at̄ si itelligat d̄m
 orasse p̄ Petro z alijs diuersimode tamē. p̄ Petro q̄dem imme
 diate. Pro alijs aut̄ mediante Petro. Pro petro in seipso Petro.
 Pro alijs at̄ in petro ip̄oz capite. z in h̄ sensu mag' p̄firmat̄ inten
 tū nostz. vt ptz. Et vt vnico s̄bo dicat nisi hec auctoritas de petro
 et successoribz verificat̄ vt dictū ca. Maiores assert. satis habet̄ intē
 tū. q̄ petri sedes nō p̄t errare in fide p̄pter christi orōnem. z cū h̄ nō
 sit vez de errore p̄sonali. seq̄t q̄ verificet̄ de errore iudiciali
 ¶ Dicit in eodē nono caplo. exponēdo illd̄ Hieronymi. si aucto
 ritas q̄rit. orbis maior est vr̄te. q̄ vez est q̄ ad multa. puta merita.
 p̄tutē. scientiā. z in p̄posito vigorē p̄suetudinis zc.
 ¶ Obijciť. Tu glosas de maiortate meritor'. z Hieronym' nō

Dicit si merita querantur. sed si auctoritas queritur. et sic de maiestate potestatis. non meritorum loquitur

¶ Rñdeo satis diminue glosa mea adducit. nā vt ptz in libello ego dixi q dictū Hieronymi vez erat q ad mltā puta meritū scīaz zc. et q in pposito et ad lrām Hieronym⁹ loq̃t de vigore p̃suetudis et obiectio in sol' meritū se ponit. p̃p̃t qd etiā addo q merita ad auctoritatē p̃suetudis. plurimū valēt. qm̃ p̃suetudo nō viroz maloz s; viroz sc̃toz. maxie ē in ecclia dei auctoritatē. et p̃ponit imitāda. et p̃pterea stādo etiā i meritis. Hieronymi text⁹ optime itelligit. vt q̃a orbis maior ē vrbē i auctoritate p̃suetudis. p̃p̃t maiora merita orbis q̃ vrbis. iō p̃suetudo orbis q̃ diaconi subesse nō p̃esse p̃sueuerit imitāda ē. Et sic dicēdo si auctoritas q̃rere. rōne materie de q̃ erat p̃mo. s. de loco diaconoz maiortatē meritorū. nō pt̃tis. in cām auctoritatē afferebat. facile tñ p̃tēdētib; i vrbis dici pt̃. qd orbis auctoritas maior ē extēsiue nō intēsiue. auctoritate vrbis. et s̃lt̃ pt̃as.

¶ Dixi in eodē caplo. ix. multas auctoritates ex libro decretoz q̃ papa non habet superiorem in terris.

¶ Obūc̃it duab; glosis. Prima ē. qd itelligit h̃ i criminib; nō scādalois ecclie. scda ē. qd itelligit h̃ regularit. qz regulariter ad superiorē summi pontificis. p̃ciliū. s. recursus haberi nō pt̃

¶ Rñdeo. q̃ p̃ma glosa ē volūtaria et falsa. Volūtaria qd ē. qz ecclie canonū aut sc̃toz auctoritate nō roborat. falsa at. qz fit exceptio de solo crimine fidei. Cōstat em̃ q̃ ab vli cū vna exceptōe facta. nō nisi falso alia exceptio fit. Quū g̃ solū ifidelitatē crimē exceptuz ab vli sit. restat vt alia crimina oīa inclusa sint. Scda at glosa manifeste falsa p̃uic̃it. ex eo q̃ etiā de crimine heres̃ papa diceret nō h̃re superiorē. qm̃ regularit p̃ciliū nō ē p̃gregatū. Tertia at glosa. q̃ auctoritates iste sunt summoz p̃tificū. q̃ vt i p̃lib; simbras suas nimis extēdētes. sibi met tribuerūt qd ecclie ē p̃p̃riū. qz nō p̃cedit de theologie aut sacroz canonū zc. auctoritate. q̃ bñ sonet. aduertat q̃ notat in q̃nta veneratōe decretales summoz p̃tificū i ecclia sunt. et tāto plus q̃nto mltroz sc̃toz p̃tificū auctoritates refutādesic eēnt. vt ptz de Bonifacio Anterio Eusebio. et alioz sc̃toz in libello allatorū. Taceo de tot doctorib; i theologia et i iure. illustrib; ibi allat̃

¶ Dixi i c. xj. qd ecclie dei. secluso papa nō ē data pt̃as papal. aut superior papali. i euāge. Mat. xviii. et q̃ i ecclia h̃mōi nō ē tal' pt̃as.

¶ Obūc̃it. Qd dñs ibidē dixit. Si eccliam nō audierit zc. p̃ h̃ em̃ ecclie iurisdictionēz oñdit i effectu. s. in pena excoīcatōis. et subdidit i p̃lali nūero. Quēcūq; solueritis zc. Per h̃ em̃ oñdit q̃ p̃lib; in ecclie noīe p̃tēz. dabat illā pt̃atē. Afferet etiā ad h̃ vsus p̃mitte ecclie. qm̃ Actūū. xv. definitū ē ab ecclia. Usus ē sp̃s sc̃toz nob. nihil ampli⁹ oneris vob̃ iponere zc. Afferet 3° auctoritas Gregorij. q̃ p̃o

Folio

in c. sicut sci. Ubi Grego. fatet se quatuor concilia illa. scilicet Nicenū et
Constantinopolitanū Ephesinū et Chalcedonenū. tenere sic euāgelium. et sub
dit eam. quia dū vlti sunt constituta consensu. se et non illa destruit. quod quis
sumit absolueret quod ligat. aut ligare quod absoluit. Ecce quod non dicitur quod
mi pontifici. sed vlti consensu. nec quod pontifex ligat. sed quod illa ligat. Quar
to. ad hunc est capitulum Decreuit. lxxx. dist. vbi dicitur. Decreuit sancta synodus. et
non dicitur. Decreuit summus pontifex. Quinto capitulum. nimis. de iureiura
do. auctoritate sacri concilii. non propria. summus pontifex precipit. Sexto
ecclesia potest elargiri indulgentias. quod habet clauis iurisdictionis. Probat auctoritas.
quia dant indulgentie de thesauro ecclesie. et non pape. quod a fortiori ecclesia potest
dispensare. Septimo. ecclesia potest addere canones late inie. de positionis. ex
coicationis. quod. Auctoritas patrum. de concilio Carthagenensi. in ca. placuit. viii. q. p.
et habet extra de clericis non residentibus. in c. ex gestis.

¶ Rñdeo. Et ut his et similibus respondendi via det. quatuor puncta pre oculis
spicienda in hac materia. et in huiusmodi auctoritatibus. assigno. Primum est.
Aliud est ecclesiam seu synodum habere potestatem plenariam. ratione partis. puta capi
tis. sicut homo videt audit etc. et aliud est ecclesiam seu synodum habere eandem
ratione sue totalitatis. et propterea cauendum est. ne a primo in secundum ordo declinet
Secundum est. Aliud est ecclesiam seu synodum habere potestatem plenariam. et aliud est eam
habere immediate a domino iesu christo. et propterea cauendum est. ne a primo in secundum
ordo declinet. Tercium est. Aliud est ecclesiam seu synodum habere plenariam potestatem
Et aliud est eandem habere potestatem tale. scilicet coactivam. respectu talis. scilicet vicarij prince
pis sui. potestatem enim activam cum dicatur non absolute. sed respectu passive.
ut patet. v. et ix. metaphy. plenaria potestas plenissime est. quando respectu sub
iectorum omnia potest. cauendum est. propterea ne a primo in secundum ordo declinet. Quar
tum est. Aliud est ecclesiam seu synodum habere potestatem plenariam. et aliud est ecclesiam
seu synodum acephalam seu truncam habere eandem. et propterea cauendum est. ne a primo
in secundum ordo declinet. ¶ Ex his siquidem quatuor sapienter dispensat. vniuer
sa questionis istius argumenta facile elucescant. sic ut nullum forte obscurum
relinquit. Ad singula tamen descendendo respondet. Et ad verba domini Mat. xviii. dicitur
ut iam probatum est. quod dominus non dat ibi ecclesie auctoritatem. sed sicut eam habituram
est potestatem. non explicando ibi. quomodo habitura sit. et an secundum se tota primo.
an ratione partis. hoc enim non negamus. sed docemus. Verba quoque illa in numero
plurali. non cogunt ad auctoritatem ecclesie ratione sue totalitatis. imo abique
determinatione ad hunc vltimum modum potestatis ecclesie. scilicet ratione totius vel partis.
oportere intelligi. ex his quibus vincitur. quod utroque modo verificari possunt. ut patet ex
dictis. Constat enim euidenter. quod eodem duobus abstrahit ab utroque. Potest
igitur ille numerus pluralis referri ad pluralitatem ecclesiarum futuram. et ad pluralita
tem conuenientium in ecclesia. ad presens. discutiendum. probandum etc. et ad plu
ralitatem accumulantium suas auctoritates in communi. propter quod ex illa scriptura nihil
habet obstat dictis. Ad secundum ex premissis ecclesia dicitur. quod gentes procedunt de
ecclesia statuisse. sed an potestatem partium. puta trium apostolorum. an comitatus per accu

mutatōes in cōi. an aliq̄ alio mō. puta a christo imediatē. vt isti falso putāt. nihil ibi expm̄it. ⁊ p̄pterea ex ista auctoritate. ⁊ ceteris sub iūctis ⁊ silibz. nec habet ista affirmatiua. s. ecclia seu synod⁹ hz imediatē a christo prātē. nec habet ista negatiua. synod⁹ nō hz prātē a dño mediatē papa. Et de affirmatiua qdē ex eo p̄stat. qz quū multipl̄r possit verificari synodū h̄re prātē. vt p̄z ex dictis. ⁊ ex his nihil aliud habet. nisi q̄ synod⁹ hz prātē. oportet sic cōiter itelligi. vt a singul̄r h̄mōi sensibz determinate abstrahat. De negatiua at̄ ex eadē radice cōstat. qz scz synodū h̄re prātē. nō opt̄z q̄ itelligat determinate ad illuz modū. q̄ excludat h̄re prātē a dño mediatē papa. vt p̄tingit q̄n p̄ accumulatiōes ecclia hz prātē. qz oēs priales prātes sunt a petro. et cōicatio prātis sue cū alijs ab eodē ē. q̄ sol⁹ a dño vtpote ei⁹ vicari⁹ imediatē prātē hz. ⁊ rōne ei⁹ sol⁹ synod⁹ itegra p̄t̄ h̄e dici q̄ hz imediatē prātē a christo dño. ¶ Ad auctoritatē Gregorij d̄r. q̄ cā reddita a Gregorio manifeste fauet int̄to n̄ro. qm̄ nō reddit p̄ cā auctoritatē imediatē datā a christo. s. vlem̄ p̄sensuz. ac p̄ h̄ etiā ip̄i summi p̄ntificis q̄ caput ē. ⁊ p̄pterea seipm̄ negaret. Papa illa negās. vt ibi d̄r. Ex hac q̄q̄ Gregorij rōne habet qd̄ dixim⁹. q̄ auctoritas synodi includit caput. alioq̄n nō faceret vli p̄sensu q̄ facit. ⁊ innuit q̄ prātē hz a suis p̄tibz. ad q̄z negatiōes deducit negās illā. Et rursus ex hac auctoritate nihil aliud habet. nisi q̄ synod⁹ hz prātē definitiōis rē. Et p̄ h̄ p̄z m̄sio ad q̄rtū. Ad q̄ntū s̄o d̄r. q̄ quū synod⁹ itegra habeat prātē vlem̄ q̄cūq̄ id mō p̄tingat. ⁊ auctoritas q̄ ē ip̄ius pape absolute. ⁊ vt p̄pria sit ip̄i synodi p̄ tūc. ⁊ vt cōicata. quēadmodūz q̄libet ali⁹ posset h̄e dicere auctoritate sacri p̄cilij statim rē. ita ip̄e papa. quū nō sit deterioris p̄ditōis alijs. Neḡ em̄ p̄ h̄ q̄ affirmat se synodi auctoritate facere. negat sua se auctoritate facere. Imo poti⁹ affirmat h̄. qz auctoritas synodi de necitate claudit i se auctoritatē capis. Neḡ rursus p̄ h̄ q̄ affirmat synodi auctoritate se facere. affirmat se aliena auctoritate facere. Licet em̄ synod⁹ sit aliud a papa. sicut ecclia alicui⁹ ep̄i differt ab ep̄o. nō tñ opt̄z q̄ p̄tās ecclie sit aliud a prātē ep̄i. s. vna ⁊ eadē p̄t̄ cōvtriusq̄z diuersimode. ep̄i vt p̄pria. ecclie vt cōicata. Et p̄ h̄ etiā p̄t̄z. q̄ p̄ h̄ q̄ affirmat se sacri p̄cilij auctoritate facere. nō p̄pterea affirmat se minorē in auctoritate. Et q̄uis hec satis faciāt. verūtamē p̄descēdēdo mlt̄oz sensui. scito q̄ dupl̄r papa p̄t̄ dici minor synodo. fm̄ prātē scz extēsiue ⁊ q̄si itēstue fm̄ qd̄. Extēsiue qdē. qz synod⁹ itegrat̄ ex tot p̄t̄ibz tāte mlt̄itudine. Intēsiue s̄o fm̄ qd̄. h̄ ē fm̄ illā p̄tē p̄t̄is quā cōicat papa cōcilio. q̄si p̄ portioē sua. Papa em̄ p̄sens synodo. nō itelligit vt p̄dictū ē totā suā prātē total̄r synodo cōicare. s. tñ sue p̄t̄is. q̄ntū ad decernendū rē. optet. ⁊ sic ex eo p̄t̄is pape. ⁊ reliqs p̄t̄ū alioz. sit vna p̄t̄is q̄si intēsiue maior. quā id p̄t̄is papal̄ solū ē. ⁊ hec ma

Folio

io: p^{ra}s intelligit eē in tota synodo tāq̃ in subiecto Dixi at̃ q̃si in
tēsiue. qz p^{ra}s illa papalē eo q̃ cōicat̃ vt limitata. sic vt cū alijs po-
testatibz possit. velut qdā singlar̃ p^{ra}s accumulari itelligit. et sup̃e
rari a tota. p̃ q̃nto tota p̃t vlt statutu p̃dere tēfinire tē. qd̃ illa vt sic
nō p̃t p̃ seipaz solā. S; qm̃ tota p^{ra}s synodi. nō plus p̃t q̃ ex singul̃
h̃mōi p^{ra}tibz habeat. iō nō simplr. s; q̃si intēsiue maiorē appellauit.
¶ Et ne putes me hāc portione papalē fingere. p̃tēplare p^{ra}tē le-
gatoz pape i synodo. qm̃ p̃ legatū papa synodū celebrat. et videbis
clare qz papa tūc nō erigit legatū illū in papā. s; p^{ra}tē cōmittit.
quātā optz p̃ synodo h̃ri. ex sola p̃sencia pape i synodo. nō habet q̃
plus sue p^{ra}s synodo ipartiat qz opteat. q̃uis maior dignitas. et
infallibil̃ assistētia spūsc̃ti in synodo q̃ ad ea q̃ sunt fidei p̃ntiā pa-
pe p̃ seipm̃ p̃sequant̃. Cū q̃uis nō cogamur. possum⁹ tū dicere. qz
papa tāq̃ minor extēsiue. et h̃m qd̃ intēsiue synodo. auctoritate sa-
cri p̃cilij d̃r. facere. qd̃ tū de plenitudine sue p^{ra}s possz. et facere. et tol-
lere. Et qm̃ h̃ba p̃dicta. s. facere auctoritate synodi vlt p̃cilij. i papa
h̃nt sp̃em minoratōis. iō a sacris canonibz nō sunt extēsa. s; more si-
milij loquutionū sunt pie itēp̃ratōi relicta. et q̃si correcta dū papa
in p̃cilio d̃r. statui⁹ sacro approbātē p̃cilio. approbare em̃ cōe est
p^{ra}tē. sapiētē p̃sensui. nec sup̃ioritatē nec eq̃litatē p^{ra}s i approbā-
tibz erigit. vt p̃z Ad sextū d̃r. qz ecclia itēgra possit dare idul-
gētias tē. et ei⁹ sit thesaur⁹ meritoz vñ fiūt idulgētie. vt p̃p̃t cui⁹
vtilitatē ē. nō tū ei⁹ sunt vt d̃ne. qm̃ ipa ē fua d̃ni iesu. et quicqd̃ ac-
q̃rit fuis. acq̃rit d̃no suo. et ipi dictū ē. quū fecerit⁹ q̃cūqz mādauē-
ro vob. dicite qd̃ vobis fecim⁹. fui iutiles sum⁹. vñ nō mag⁹ ad
eccliam. s; ad vicariū d̃ni spectat dispēlatiō thesauri in vtilitatē ec-
clesie p̃ q̃ ē Ad vltimū iā p̃z. qz grat⁹ p̃cedim⁹ synodū q̃ h̃e syno-
dus ē. s. itēgrā. p^{ra}tē h̃re tēponēdi. ex cōicādi tē. De h̃ em̃ nō ē q̃stio
s; de mō habēdi. vt p̃z ex dictis. et hec sufficiāt ad s̃lia.

¶ Dixi in eodē. ij. cap. Qd̃ ex h̃ q̃ apli miserūt Petrū et Joānē
ad Samaritanos. nō p̃t inferri eos subditos eē ap̃los. qz ex missuz
eē nō seq̃t subditū eē. vt p̃z de spūsc̃to

¶ Obijciē. ista d̃na ē optima. spūsc̃tus mittit a filio. q̃ ē ab eo. vt
eo iferior. et sic optz fateri qz Petr⁹ ē ab ecclia. ex q̃ nō ē iferior

¶ Rūdeo. qd̃ d̃na illa q̃ vocat̃ optima. nō ē h̃e optima. quū nō
sit bona nisi gra materie. qm̃ spūsc̃tus mittit a seipo. vt p̃z i p̃^o s̃nia
rū. dist. xvj. et tū nō ē a seipo. nec iferior seipo. Et s̃litter fili⁹ mittit a
seipo. imo etiā fili⁹ mittit a spūsc̃to. q̃ ē a filio. vt patz in eodē libro
dist. xv. et qz p̃sequētia nō est bona de forma. ideo nō infert. ergo pe-
trus est iferior ecclia vel ab ecclesia.

¶ Dixi i eodē ca. xj. qd̃ ex. xxvj. q. ij. ca. placuit. iūcto ca. tria. ha-
bet qd̃ Hieronymi auctoritas innixa sacre scripture p̃ualit̃ p̃. illo

¶ Obijciť qđ Hieronym⁹ ⁊ dictū cōcilij intelligunt p̄ diuersis
tēporib⁹. ⁊ qđ s̄ba Gratiani ibidē inter paleas cōputāda sunt

¶ Rñdeo. qđ certū sit. qđ Hieronym⁹ absolute. ⁊ nō fm̄ h̄ v̄l il
lud cōcilij futurū loq̄t. ⁊ qđ cōcilij gñale posset phibere. qđ nō ē abso
lute phibitū. s̄ba tñ cōcilij nō tāq̄ p̄stituētia. s̄ declarātia ius sūp
ta. Hieronymi auctoritati nō p̄iudicāt. Et h̄ intēdit Gratian⁹. ⁊ nō
qđ nō posset statuere. Uex tñ quicqđ de h̄ sit. sars habeo itentū meuz
ibidē. dū ex illo loco habet siue auctoritate Gratiani. siue q̄cūq; alia
qđ Hieronymi auctoritas p̄ualuit cōcilio. ⁊ ita hodie iuxta Hiero
nymi. nō iuxta cōcilij auctoritatē fuit ecclia. Qđ aut cōputentur
s̄ba Gratiani inter paleas ab arguentib⁹ nihil obstat. qđ oportet qđ
ab alijs. ⁊ nō ab ip̄is solis inter paleas cōputentur

¶ Dixi in eodē cap. xi. ex auctoritate decretal' de electōne. in ca.
significasti. qđ cōcilia a papa auctoritatē habent

¶ Obijciť. Dicēdo. qđ illd ē itelligēdū de cōcilio q̄rū ad suū cōgre
gari. qđ regularit auctoritate Romani pōtificis cōgregat. s̄ ex qđ cōgre
gatū ē. siue auctoritate romani pōti. siue al's. h̄z imēdiate auctōrita

¶ Rñdeo. qđ expō ista repugnat textui. Nā ibi (tē a christo.
duo dicūt h̄re cōcilia a Romane ecclie auctoritate qđ facta sunt. ⁊ qđ
robur acceperūt. Et p̄mū vt p̄z referē ad ip̄m cōgregari. scđm at nīl
sup̄fluat ad auctoritatē cōgregati. Et cūm cū h̄ac ēē ab oī ābignita
te intentōez l̄re illi⁹. qđ reddit rōem q̄re cōcilioz legib⁹ aplica sedes
nō subest. Si em̄ depēderēt cōcilia. tñ i cōgregari a papa. ex qđ leges fa
ciūt postq̄ cōgregata sunt. nihil valeret rō assignata ad itentū iferē
dū. P̄z nāq; manifeste qđ ex h̄. cōcilia regularit nō cōgregant nisi p̄r
papā. nō seq̄t qđ nō p̄figūt legē pape. qđ stat qđ cōgregata p̄fixerit legē
si cōgregata nō pēdēt ab ip̄o

¶ Dixi in eodē. xi. cap. qđ cōcilij v̄lē legitime cōgregatū errare p̄t
definiendo. papa absente aut nō p̄sentiente. ⁊ quasi dixi qđ p̄t erra
re eodē modo. in his qđ sunt fidei.

¶ Obijciť. qđ ad cōcilij gñale spectat dēterminatio eoz qđ sunt fidei
et ip̄i p̄mittit. qđ docebit nos spūsc̄tū oēm veritatē. i cū signū Ac
tuū. xv. ponit spūsc̄tū p̄sidēs cōcilio ap̄loz. quū d̄r. visuz ē spūsc̄o
et nob. ⁊ nō dixerit. visuz ē petro ⁊ nob. Hoc sars inuere videt Aug.
euāgelio nō credere. nisi me auctoritas ecclie admoneret. Et i t̄tia
synodo. vt patz dist. xvi. ca. placuit d̄r. placuit huic sc̄tē synodo. vt
āmodo cōfirmata ⁊ rata sint canonū ap̄loz. lxxiiij. capla. Hoc qđ
qđ deduci p̄t ex illo. Ecce ego vobiscū suz oib⁹ dieb⁹ vsq; ad cōsumma
tionē seculi. h̄ em̄ successorib⁹ ap̄loz d̄r. Cōcilij em̄ gñale rep̄ntat
cōcilij ap̄loz. Hoc idē p̄z ex eo. qđ q̄libet fateť se credere i vnā sc̄tām
eccliam catholicā. ex h̄ em̄ seq̄t qđ ad eā vltia dēcisio eoz qđ sunt fidei
spectat. Quū em̄ papa fateť se credere i vnā sc̄tām eccliam. nō d̄t se

Folio

credere in semetipsum. ¶ Preterea ecclesia vltis non preteriret in fide. et concilium gaudet eodem privilegio quod ecclesia representata. sic eadem pretere. imo quum ecclesia ut disposat nullum actum iurisdictionis exercere possit. nec aliquid finaliter definiret. infallibilitas in definiendo ei competere debet ut congregare in concilio. ¶ Et si dicatur quod papa representat ecclesiam sicut concilium. diceretur quod papa representat ecclesiam remote. concilium autem propinquissime. quia in eo est aliquis de quolibet ecclesia. saltem sufficienter vocatur. et privilegium ecclesie transit in concilium immediate eam representans. non autem in summum pontificem.

¶ Rñdeo. Nec obiecta dupliciter deficiunt. Et primo defectus totius est omnibus. secundus autem quibusdam obiectionibus. Totius defectus omnium obiectionum est. quia a concilio declinat ad concilium. secluso papa. et eius proprio privilegio. Concilium quippe generale si papa consensu non definit. constat quod non vlti consensu definitio illa data est. quum papa summum in ecclesia dei teneat locum. officium. et regimen etiam vlti. Quod autem vlti consensu definitum non est. perculdubio a concilio ut ecclesiam vltimam representat. definitum non est. Dico igitur quod propter dicens quod concilium generale non potest errare in iudicio fidei. est verba simpliciter et absolute. de concilio iudicante in fide cum papa. et non est verba de concilio acephalo. Et hec ratio sufficit ad omnia obiecta. quantum ad intentam conclusionem. Sed quantum ad vim ipsarum obiectionum in speciali debet. et ad primam quod de concilio generale spectet vltima decisio fidei. debet quod hoc verificatur de concilio ratione capitis. sicut de homine. quod videtur ratione oculi. Et quod hoc sit verum. patet de concilio Ariminensi et Ephesino secundo. quia primum erravit in fide cum Arrio. secundum autem etiam erravit in fide cum Euticete. Et quod apostolus est notandum. istud secundum fuit etiam auctoritate apostolica congregatum. et in neutro consensit erronee definitioni Romanus pontifex. Et de Ephesino quod de secundo. clare patet ex multis epistolis Leonis. et gestis Chalcedonen. synodi. De Ariminensi. hoc patet Rufino in ecclesiastica historia. et in historia tripartita libro quinto. cap. xxviii. Ex effectum igitur manifestum est quod verbum domini spiritus sanctus docebit vos omnem veritatem. non dictum est concilio dissentienti a papa. quum legitime congregato. Nec recte examinetur omnes qui hac de re decernunt. ut caveant. et sensus non recedat iudicium. Ad secundum debet. quod etiam si concilium illud apostolorum etc. fuisset concilium generale. nihil aliud haberetur. nisi quod concilio integro cum petro presente et primo. spiritus sanctus presideret. quod gratias cedit. Sed quare ibi in consensu definitum sit. quod non fuerit generale concilium illud. in libello illo diximus. Ad tertium patet etiam quod Augustinus dixit. nisi auctoritas me admoneret ecclesie. et non dixit ecclesie acephale. Ad quartum fateor me non videre quod probet nisi contra afferentes. quia canones apostolorum. quum a synodo confirmata. evanuerunt. Hoc enim non facit ad celsitudinem patris synodi. quam illi intendunt. Ad quintum debet. quod ad litteram loquitur de ecclesia vlti. quod nunquam deficiet. hec enim est quod succedit apostolis et alijs quibus dominus loquitur. Ab ecclesia autem. vlti etiam concilio eam representante. ac concilio acephalo. non valet argumentum. Ad sextum debet. quod ante assumptum ex articulo fidei de vna facta ecclesia. potest dupliciter

legi. s. cū ppōne in. dicēdo credo in vnā scām eccliam catholicā. &
 sine illa ppōne. qđ meli⁹ iudicat diuus Tho. dicēdo. Credo vnā
 scām eccliam catholicā. Et si qđē dicat credo i vnā rē. sumit ecclia
 p ecclia itēgra corpe. s. & capite. qđ ē christ⁹ dñs. rōe cui⁹ i ecclia di
 cimus credere. Et tūc optime valet pñā. qđ ad hmoi eccliam pñet
 vltia decisio fidei. & qđ papa nō dī credere i semetipm. Sumi qđ p
 p ecclia i terrs. vt iūgit spūisctō rōne cui⁹ dicimur credere i eccliaz
 vt diuo Thome placet. & sic etiā ptz qđ optime valet pñā. qđ ad ec
 clesiā catholicā iūctā spūisctō vt sic. spectat vltia decisio fidei. & qđ pa
 pa nō dī ppterea credere i seipm. s. i spūisctm. vt ē ecclie rector. sed
 nō valet vltior pñā. qđ ecclie acephale. Si at legat sine ppōne. tūc
 dī vt sup. qđ credis vnā scā catholicā ecclia. s. nō valet qđ ecclia ace
 phala. & cedit. qđ ad vnā scām eccliam catholicā spectat vltia de
 cisio fidei. sicut & ptas iurisdicōis. qđ puenit ei rōne ptis. Nec pa
 pa credēdo eccliam dī credere seipm. s. dī credere officiū suū & alio
 rū. in cui⁹ signū a fide detrahet si nō crederet officiū suū. Ad sep
 timū dī. p. qđ pñā etiā itēgrū. nō admitto gaudere de nēitate pui
 legio psonali ecclie. qđ ē eē sp in ecclia fidē formatā. qm de ecclia h
 pñat. de pñā at nullibi iūenisse me fateor auctētica auctoritate fir
 matū. qđuis rōnabile sit de facto ita eē. qđ sēz in aliq psona pñā sit si
 des formatā. Dicis scđo. qđ nō posse errare in fide iudicialr. ē pui
 legiū ecclie rōne capis. ad qđ spectat iudiciū. & iō nō ē pñā ecclie
 ecclie acephale. nec ecclie. i. collectōis fidelīū. ad quā nō spectat ptas
 iurisdicōis. quā tñ eccliam p collectōe fidelīū oīm tñ pñā repñen
 tat. & cui pñā dñs qđ secū eēt. Et ex h pñā qđ deficit argumentū
 illd. nā pñā ac si ecclie rōne cōitat pñā pñā illd. nō posse
 errare iudicialr. quū pñā. qđ sicut iurisdicō pñā ecclie rōne ca
 pitū. ita act⁹ iurisdicōis. & qđ act⁹ iste. s. iudicialr. definire de fide. cō
 cernit vlem eccliam. iō pñā ecclie rōne capis. cui cōmissa ē cura
 vltis ecclie. sicut ali act⁹ rōne alioz capitū pportionalr. Dicis 3.
 formalr. qđ pñā itēgrū gaudet eodē pñā officiū non pñā. qđ
 gaudet ecclia. & eodē mō. s. rōne ptis. puta capitis. & sicut gaudet
 eadē ptate. & eodē mō. s. ex h mag⁹ habet intentū. Et pñā grat⁹.
 qđ infallibilitas in definiēdo de fide pñā pñā itēgro rōne capis.
 et nō ab ecclia. cui etiā h nō pñā nisi rōne capis. s. a dño iesu. cui
 ius caput vices gerit. Qđ at dī de repñatōe imediata & remota.
 Duo ipñat. s. repñatōez ecclie p papā & pñā. & modū repñatō
 di. Et qđ ad repñatōez dī. qđ inter papā & pñā tāta ē i h dñā. qđ
 pñā repñat vlem eccliam itēgrā. h ē corp⁹ cū capite. pportio
 nalr. sic qđ caput pñā repñat christū caput ecclie. & corpus pñā.
 corp⁹ ecclie. Et h ē ver⁹ & idubitat⁹ sensus. qđ pñā vlem eccliaz re
 pñat dī. & a dño imediatē ptatē hñe. Eccliam at in terrs positā

Folio

cōciliū integrū q̄ ad ptatē rep̄ntare d̄r. p̄ q̄nto oīs ecclie ptās in eo inueniūt p̄ seipam. vel i sua vicaria. q̄ ad vota s̄o. q̄ itelligit in ipm p̄sentire oīm p̄sonaz ecclie vota. vt p̄t̄ ex auctoritate Gregorij sup̄ inducta. Papa at̄ vlem eccliam itegrā. z i terr̄ ecclie ptatē. z vota difformit̄ rep̄ntare inuenit̄. Nā caput. dñm. s̄. iesum christū. p̄ticipatiue. papatū in seipo formalit̄. reliq̄ ecclie ptatē z vota eminēter rep̄ntat. De dñā at̄ obijciēdo tacta. totū oppositū ē. q̄ dñi rōne plature p̄ciliū eccliaz rep̄ntare d̄r. z sol⁹ papa imediate a christo p̄lat⁹ ē. reliquū at̄ ecclie corp⁹ a dño mediāte petro mun⁹ s̄bz. opt̄z dicere. q̄ papa imediat⁹ rep̄sentat eccliam q̄ p̄ciliū. q̄ papa mediante solo christo. p̄ciliū aut̄ mediante christo z papa

¶ Dixi in c. xij. q̄ ptās applicatiua papat⁹ ad p̄sonā reglarit̄ et p̄ncipalit̄ ē i papa. z nō nisi i casu in p̄cilio seu ecclia. Et in c. vj. idē sub alijs s̄bis. s̄. q̄ ptās electiua pape i pape ptatē ē. Et attuli ad h̄ vtrobiz duo argumēta. Prīmū ex facto petri. viij. q. j. cap. si petrus. Scdm̄ ex eo q̄ papa dēstinat̄ de actu electōis. ita q̄ p̄rio mō fa-

¶ Obijciūt. q̄ quor. s̄. h̄. q̄ tal̄ ptās ē in papa. z (cū sit irrit⁹. s̄. In casu tñ ē in ecclia seu p̄cilio. z vtrūq̄ argumētū. ¶ P̄rio ḡ arguit̄ p̄mū ex Ochā. Si ptās electiua pape ēēt i ptatē pape. se q̄ret q̄ papa posset relinq̄re eccliam absq̄ ptatē electiua. q̄d ē ipossibile. ḡ. Et tenet seq̄la. Ponēdo q̄ mortuis vel p̄uar̄ electoribz. papa nō ordinaret electores. Et si dicat̄. q̄d in tali casu deuoluūt ad eccliaz. Cōtra. q̄ tūc seq̄ret q̄ ecclia ēēt supior papa. q̄d tu negas Et tenet seq̄la. q̄ nūq̄ ptās aliq̄. ex negligētia alicui⁹ deuoluūt ad alter. nisi sit simplr̄ z absolute supior. ptās em̄ papal̄ nō deuoluūt ad eū. ex negligētia pape. nō p̄uident̄ allicui bñficio. s̄. ecōuerso. ¶ P̄terea. si ecclia i illo casu h̄z ptatē electiua. q̄rit̄ a q̄ h̄z imediate. quū a seipo nō habeat. Si dicat̄ a christo. difficile erit̄ rep̄ire i sacris lris fundamētū in q̄ possit stabiliri. q̄ i illo casu habeat. z nō regularit̄. Scdo p̄ncipalit̄ arguit̄ ex Armachano. Nō ē verisile. q̄ dñs volūtati vni⁹ hoīs cōmisisset ptatē electiua summi pōtifis. q̄ posset euenire q̄ vna p̄genies diceret. hereditate possideam⁹ sanctuariū dei. dū q̄libet i fine vite suū p̄sanguineū subrogaret Tercio q̄ seq̄ret q̄ etiā ptās destitutiua pape. i casu heresis q̄ deponi p̄t. ēēt in papa. z sic par in parem haberet imperiū. Et rursus. q̄ Papa posset p̄stituere. q̄ papa heretic⁹ a duobz vl̄ tribz deponi posset. Et tenet seq̄la. q̄ p̄ easdē causas h̄nt ḡnari z destrui ptates iste Quarto. si in papa ēēt ptās electiua pape. vel ḡ ē i eo ptās illa sic q̄ p̄ seipm̄ p̄t successorē eligere. vl̄ solū. q̄ aliq̄bz poterit illā ptatē cōficare. Hoc scdm̄ nihil h̄z apparētie. Ex p̄mo aut̄. si p̄cedat̄. sequit̄ h̄ incōueniēs. q̄ ēēt i ptatē duoz facere. q̄ alternat̄ vicibz q̄libet p̄ annū i ordie suo ēēt summ⁹ pōtifex. more Anne z Lapphe. Et p̄z p̄na

q^u vn^{us} papa p^{ro} sua volūtatē p^{ot} eligere alter^{um} in papā. et in fine anni ille alter reeligeret eūdem. et sic deinceps. Quinto christ^{us} nō p^{ro}tulit papē aliquā prātē p^{ri}ncipalē eccl^{esi}e. s^{ed} (vt h^{ab}et glosa in cap^{itulo} si petr^{us}) h^{ab}et p^{ri}ncipalē. q^{uod} aliq^{ui}s eligeret sibi successorē. q^{uod} christ^{us} nō p^{ro}tulit illā p^{ro}testatē. Cōtra rōem ex facto petri allatā d^{icitur} p^{ri}mo. q^{uod} petr^{us} nō instituit Clemētē. s^{ed} institūedū ordinauit. Dicit sc^{ilicet}do. q^{uod} h^{ic} fecit iⁿstinctu spū^s sancti q^{uod} etiā p^{ro}uidit mortē. Dicit tertio. q^{uod} papa iⁿ casu nēcitat^{is} q^{uod} electores nō possent gregari. et p^{ro} occurrenti piculo op^{er}is p^{ro} se pastore. p^{ro} papa moriēs instituire successorē. Cōtra rōem at^{que} ex h^{is} q^{uod} papa statuit circa actū electōis. etiā electores determinādo r^{ati}o. d^{icitur} q^{uod} papa non dedit prātē electiua cardinalib^{us}. s^{ed} eccl^{esi}a v^{ol}ūtatē. in sexta synodo. in. c. in noīe dñi. vbi Nicola^{us} papa nō p^{ro}pria auctoritate. sed sc^{ilicet}do^{rum} pat^{rum} statuit et p^{ro}pterea vbi cardiales prātē sibi tradita abuterent^{ur} manifeste. v^{ol}ūtatē fidelīū poss^{et} eos p^{ro}uare prātē electiua papē. et alijs eā p^{ro}mittere.

¶ R^{espondeo} Et p^{ri}mo declaro sensum v^{er}borū meorū iⁿ libello illo. Sc^{ilicet}do q^{uod} d^{icitur} iⁿ hac materia mihi videt^{ur}. tertio satisfacere curabo obiect^{is}. Quo ad p^{ri}mū. nūq^{uam} dixi q^{uod} papa p^{ot} sibi eligere successorē. nec q^{uod} prās electiua papē sit iⁿ papa formal^{iter}. nec q^{uod} prās applicatiua papat^{us} ad p^{er}sonā sit iⁿ papa formal^{iter}. s^{ed} dixi q^{uod} h^{ic} mōi prās ē iⁿ papa regulariter et p^{ri}ncipal^{iter}. Cōstat nāq^{ue} ap^{ud} viros doctos. q^{uod} m^{ul}ta s^{un}t iⁿ prātē sup^{er}ioris. q^{uod} nō s^{un}t iⁿ illo et ei^{us} prātē formal^{iter}. et q^{uod} etiā nō p^{ot} p^{ro} seipm iⁿmediate facere Sūt emⁱⁿ iⁿ itelligētis q^{uod} s^{un}t āgelos dicim^{us} forme iⁿferior^{um}. et eorū prātes. nō tñ formal^{iter}. nec sic q^{uod} possint eaz act^{us} p^{ro} seipas exercere Sūt iⁿ corpor^{um} celestīū prātē forme elementorū et eorū prātes. nō tñ formal^{iter}. nec sic q^{uod} eorū op^{er}a possint p^{ro} seipas exercere. Stat igitur. q^{uod} h^{ic} mōi electiua prās sit iⁿ papa regulariter et p^{ri}ncipal^{iter}. et nō sit iⁿ eo formal^{iter}. nec possit p^{ro} seipm h^{ic} mōi prātis act^{us} exercere. Sumā^{us} g^o v^{er}ba mea iⁿ h^{is} sensu. q^{uod} prās electiua ē iⁿ prātē papē p^{ri}ncipal^{iter} seu eminēt^{er}. et h^{ic} q^{uod} ad modū eēndi. et q^{uod} iⁿ prātē papē regulariter. i. ordinario iure. ad dñaz eccl^{esi}e vidue iⁿ q^{uod} ē h^{ic} mōi prās iⁿ casu. et p^{ri}ncipal^{iter} ad dñaz ei^{us}dem eccl^{esi}e iⁿ q^{uod} ē sc^{ilicet}do^{rum}. p^{ro} q^{uod} iⁿ casu p^{ot} nō solū eligere. s^{ed} facere electores. et ordinare de mō electōis. Hec de p^{ri}mo. Quo ad sc^{ilicet}do^{rum}. q^{uod} ei^{us} est p^{ro}na cui^{us} ē act^{us}. vt d^{icitur} iⁿ de somno et vigilia. et electōis papē act^{us} simpl^{iter} et absolute nō ē papē. i^o prās electiua papē. nō cōuenit formal^{iter} papē. Probat^{ur} minor. electio papē ē act^{us} facti^{us} q^{uod} tū ex se ē tūc papē. g^o repugnat ei q^{uod} p^{ro}supponat p^{ro} tūc papā. Et tenet p^{ri}ma. q^{uod} q^{uod} sit nō ē. si emⁱⁿ ess^{et}. i^o nō fieret. tūc vltra. g^o elector papē nō ē papa Et tenet seq^{ua}la. q^{uod} elector p^{ro}supponit s^{ibi} naturā electōi. et ē s^{ibi} t^{em}p^{or}e cū electōe. tūc vltra. g^o act^{us} electōis papē nō est papē. Et tenet seq^{ua}la. q^{uod} electio papē ē act^{us} electoris papē. Ex h^{is} igit^{ur} p^{ro} q^{uod} prās electiua papē. cui^{us} act^{us} simpl^{iter} et absolute ē electio factiua ex natura sua tūc papē nō ē iⁿ papē prātē formal^{iter}. Et p^{ro}firmat auctoritate p^{ro}suetudinis ec^{clesi}e.

Folio

ecclesiastice. q̄ sit vt electōes pastoz nō fiāt nisi vacatiōis tpe. necnō
 diuine sapiē suauit oīa disponēt. q̄ dixit. sufficit diei malicia sua. crā
 stin⁹ em̄ dies sollicit⁹ erit sibi ipi. In subiecto igit^r opportuni tps q̄
 ptās electia eligere d̄z. locata ē formalr. z nō i papa. q̄ solū pueniē/
 do sollicitudiez crastini diet eligere possz. vt pz. subiectū at hmoi ele
 ctive ptās formalr iuxta peripatheticā z aplicā sil auctoritatē. q̄ in
 visibilia ex visibilibz cognoscēda a nob s̄z. ex ipi⁹ electōis act⁹ exer
 citatiōe inestigādū ē. Apparet at absqz oī ābiguitate. q̄ electio pape
 ad romanā ecclīaz spectauit. pputādo iuxta romanā ecclīam epōs
 cardiales. q̄ velut suffraganei romani archiepi introducti vidēf. z p
 pterea cessante oī hūano statuto. certisqz extitibz ecclīe romane inco
 bris. i eadē regl^r ē ptās electia pape. nō min⁹ q̄ i ceteris ecclīis ptās
 electiua suoz epoz. Ex eo ei q̄ xps dñs romanā ecclīaz elegit i petri
 ecclīaz ppriā. dū ipi ne ex roma sic ex anthiochia papatū trāsferret
 inhibuit. dicēs. venio romā itez crucifigi. ecclīe romane ptātē elec
 tiuā pape nō positiue. s̄z negatiue. h̄ ē oppositū nō ordinādo pces
 sisse d̄z. In casu at icertoz electoz ecclīe vli eadē ptātē. eadē rōne. qz
 scz ē ep̄s vlis ecclīe. z eodē mō. scz negatiue dedisse itelligit^r Ex statu
 to at hūano aplica auctoritate d̄ctū p viā determinatiōis positiue est
 subiectū ptās electiue. ad cardiales romane ecclīe solos. Papa em̄
 ex eminētia ptās cure ac regimīis vlis. p̄t de electiua ptātē decernere
 ipamqz sic dirigere z ordiāre. vt d̄rio mō faciēdo. irrita sit i suo ope
 re subiecto. vt pz in gestis ipoz pōtificū. z obseruatōe ecclīe. hec de se
 cūdo ¶ Quo ad tertiū rōdēdo obiect^r. p q̄to militāt aduersus hec
 d̄z ad p̄mū q̄ impossibile ē ecclīaz relinqz absqz papa z ptātē electiua
 pape. qm̄ decedēte papa absqz vllō decreto d̄h negatiue relinqt ptātē
 electiua ecclīe romane. sicut Lin⁹ successor petri imediat⁹ elect⁹ cre
 dit^r. Rñsio q̄qz data q̄ p viā deuolutiōis ptās applicatiua papat⁹
 ad psonā eēt i ecclīa vli in casu p q̄to ex meo libello assumit. nō in
 telligit^r de deuolutiōe p̄pt negligētiā d̄ quā obijcit. s̄z cōf. z p̄pterea
 nō sic artat^r deuolutiōis vocabulū qn̄ siue deuolutiōis siue successiōis
 siue suppletōis. siue cuiuscūqz alteri⁹ modi i hac sn̄a viam icludat.
 vñ nō sup negligētia electoz. s̄z sup defectu ordiārioz electoz fūda
 ut. z i tali nō i alio casu ibi dicta itelligo Ex̄tibus siq̄dē certis electo
 ribz q̄ hodie s̄z cardiales. nō succedit romā a ecclīa. neqz ecclīa vlis
 defūct^r at oibz cardinalibz romana ecclīa a q̄ lin⁹ ē elect⁹ an̄ hūana
 iura nob nota. imediate succedit. qz tñ ps claudif in toto. z i ecclīa
 vli claudif ecclīa romana. si sciliū gñale cū paceromane ecclīe eli
 geret in tali casu papā. ver⁹ papa essz ille q̄ elect⁹ sic eēt. Al q̄ at ecclīa
 romana aut ecclīa vlis haberet i casu ptātē electiua pape. z nō regu
 lariter. facile pz. nā stat q̄ haberet a xpo z ei⁹ vicario negatiue. qz
 scz neuter ordiāuit oppositū. z xps dñs statuit petz in successoribz

ppetui. Stāte siquēdē h̄ scdo quū successio cardinal' i nouo testamēto
 p̄ filio castitatis marie conueniēti p̄fectissimo statui q̄lis pape ē dispo-
 net. volūtaria q̄q̄ q̄si adoptio vl' institutio successoris. suam ecclie
 disponi aduerset. via electōis p̄petuād' relinq̄t successor petri. p̄cul
 dubio ab ecclia sua. q̄ qz ē romana z v̄lis. nisi ip̄e papa determinet
 q̄ romanā z v̄lez eccliaz replentēt i eligēdo. determinatōni ip̄i petri z
 dñi. q̄ facto (morte. s. petri i ep̄atu romano) determinatū ē. q̄ ecclia ro-
 mana replentet eccliaz v̄lez i electiua ptāte. vt p̄z si secludam' oē ius
 positiuū p̄ intellectū. z aspiciam' ad ecclie atiq̄ p̄suetudinē statū est
 vñ nō ōz sollicitari de auctore ptāt' electiue i casu z nō regulariter in
 ecclia. ¶ Ad scdm̄ d̄r. q̄ nō ē p̄ sensum declaratū. argumētū tñ nō est
 on̄siuū. nec ducēs ad icōueniēs ex natura ptātis. s̄ ex abusu. ex q̄ si
 liceret arguere. nescio q̄ ptās v̄lis recte p̄mitti possz vni hoī. ¶ Ad
 3^m d̄r. q̄ qz q̄libet ptās ecclie ē inferior ptāte pape. cui reliq̄ subiaccēt
 ptātes. nullū icōueniēs video p̄cedere. q̄ in pape ptāte eminēter
 p̄tinet ptās etiā depositiua pape heretici. z q̄ possz constituere q̄ a
 collegio cardinaliū possz deponi in casu q̄ deponēd' est. Nec seq̄t q̄
 par in parē habeat ip̄erū. qz nō sup̄ papā. s̄ sup̄ p̄iūctōem papā
 cū p̄sona exerceat ip̄erū. in statu i q̄ p̄iūctio illa ē in corrupti ex di-
 uino iure ¶ Ad q̄rtū d̄r. q̄ p̄prie loquēdo neutro mō est ptās electi-
 ua i papa. s̄ qz pt̄ determinare electores z modū eligēdi. vñ nō optz
 ad icōueniēs deductū r̄ndere. qd̄ tñ ex abusu ptātis seq̄ret. ¶ Ad
 q̄ntū d̄r. q̄ nō ptās. s̄ abusus ptātis si data essz a xpo ēēt p̄niciosus
 ¶ Ad obiecta h̄o p̄tra rōem ex facto petri d̄r. q̄ p̄ma glosa videt' p̄
 textū dicēte. tradēte sibi petro. z nō d̄t ordināte q̄ sibi traderet. Se-
 cūda h̄o glosa acceptori pt̄. q̄uis nō sit autētica. p̄sertim qz mortē
 nō instinctu sp̄ūs sc̄i. s̄ dñi voce agnouit dicēs. venio romā iterū
 crucifigi. Tertia at̄ glosa. si acceptat eminētie ptātis pape fauet. vt
 p̄z. s̄ quō tūc fuerit tal' necitas deberet ap̄iri. Videt' tñ mihi qd̄ vel
 iuxta scdm̄ glosaz instinctu sp̄ūs sc̄i petri h̄ fecerit. vel de eminētia
 ptātis. p̄pter qd̄ dissolutū a sp̄ūs sc̄o d̄r factū petri. nō sp̄erūt petr'
 z clemēs. vl' poti' q̄ tāq̄ incertū sacrum. auctoritatē firmā nō faciat.
 Dico at̄ incertū. qz ecclia Linū z Eletū reputās summos p̄t̄fices
 p̄putatis annis q̄b' q̄libet eoz rexit eccliam romanā an̄ Clemētez
 testari videt'. q̄ s̄ba Joānis pape tertij tāq̄ narratiua crediti facti
 accipiēda sint. z nō vt auctorizatiū factū qd̄ narrat. p̄pter qd̄ auc-
 toritate illa vtimur. vt valeat q̄tū valere pt̄. Accedit ad h̄ s̄sus in
 glosa ibidē de Clemēte dicēs. Disputat h̄ mūd'. q̄rt' fuerit ve sc̄os
 ¶ Ad obiecta tēmiū p̄tra rōem ex h̄ q̄ papa statuit de electorib' pa-
 pe d̄r. q̄ manifeste p̄stat ex illo caplo In noīe dñi. q̄ p̄pria auctori-
 tate papa illud statuit in synodo. vt p̄z ex illis s̄bis. venerabil' p̄o-
 tifer decernēs auctoritate ap̄lica inq̄t. Mirū est aut̄ q̄ arguentes nō

aduerterint grāmaticā p̄structōez in sequētibz vbi dīq̄p̄p̄ter in-
structi p̄decessoz n̄roz aliozūqz sc̄toz patz auctoritate decernimus
vt obx̄ute zc. z dixerint p̄pter hec vba. q̄ papa nō p̄pria s̄ sc̄toz pa-
trū auctoritate statuit. quū ly auctoritate determiēt ly instructi. z nō
ly decernim⁹. vñ solidū stat. q̄ papa auctoritate p̄pria statutū illud
fecit. Quāuis etiā oīa statuta de electōe pape q̄ summ⁹ p̄tifer etiā
in synodo fecit p̄pria auctoritate fecerit. z sc̄i p̄rēs in synodo aggre-
gati nihil possint sine auctoritate romani p̄tifici statuerē Hec q̄
ex auctoritate pape fieri p̄probat. dū statutū Gregorij decimi cū cō-
cilio Lugdun. qd̄ h̄r i sermo. de elec. vbi piculū disponēs de electōe
pape reuocatū p̄ Adrianū z Joānē. xxi. ac deinde reassumptū per
Celestinū q̄ntū. z Bonifaciū. viij. robur auctoritatē h̄z. vt glo. in eo
dē ca. dī clemētina q̄qz. Ne romani de electōe pape a papa nō a cō-
cilio ḡnālī factā eē. p̄z i cle. de elec. Multa q̄qz circa electōez pape sta-
tuta in dī. lxxix. p̄z a Gratiano referri. z nouissime Julij. ij. q̄ vniū
et regnat. statutū nouum edidit de electōe pape. absqz cōcilio ḡnālī.
Un̄ negare h̄mōi potestātē in papa. est negare sensum
¶ Dixi in caplo. xx. xxi. et. xxij. q̄ in ecclia dei est p̄rās auctoritatiua
sup̄ iūctōem Petri z papae. nō aut sup̄ papā.

¶ Obijciē 3 triplē. p̄mo qz dīctis i libello illo. sc̄do qz dīctis
tur hec duo iter se. tertio qz falsū ē q̄ p̄rās depositiua pape q̄ ē in ec-
clesia. nō sit auctoritatiua sup̄ papā. Primū ostēdit sic. in. ca. vi. et
xij. dictū ē. q̄ p̄rās applicatiua ecclīastice p̄rās ad hāc vllā p̄so-
nā ē in solo papa. nūc dī. q̄ p̄rās auctoritatiua sup̄ iūctōez est in
ecclia. q̄ dīctio. Sc̄dm̄ at̄ on̄dī exēplo q̄ vroz retorquēdo in me.
Dare eñ p̄rātē sup̄ hoīem. nō ē h̄rē p̄rātē sup̄ aīaz. nec sup̄ corp⁹
s̄ sup̄ separōe aīe a corpe. cū nihil aliud faciat occidēs hoīez Quid
ḡ aliud ē h̄rē p̄rātē auctoritatiuā sup̄ papā. q̄ posse papatū ab ip̄o
auctoritātē separe. Tertiū at̄. q̄. s̄ ecclia auctoritātē sup̄ papaz
ip̄m deponit. p̄bat triplē. Primo qz aliter papa heretic⁹ citat⁹ nō te-
nebī p̄parere. nec erit otumar nō p̄parēs. indicabūt ḡ iudiciū aīe
nō obligatū rīdere Sc̄do oīs act⁹ punitiū p̄sone rōe p̄prij p̄cti. ē
ab h̄nte iurisdīctōez sup̄ eū q̄ punit. Tercio arguit ad hoīez in ip̄m
sc̄z ecclia p̄t excōicare papā hereticū aīqz deponat. ḡ h̄z auctoritates
iurisdīctōis sup̄ papā. P̄z seq̄la. z aīz ex te ē. qz tu dīcis hāc p̄rās
eē bonā. nō ē excōicat⁹ ip̄o facto. ḡ nō ē deposit⁹. z ista erit bona. nō
p̄t excōicare. ḡ nō p̄t deponere. z ista. p̄t deponere. ḡ p̄t excōicare.

¶ R̄ndeo. et ad p̄mū dī. q̄ nulla ē i dīctis meis dīctas. qm̄ sup̄
de auctoritate emīnētie erat p̄mo. vbi ecclie p̄rās pape p̄rātī p̄paba-
tur. Un̄ dīctus ē ibi q̄ papa ē moderator z director p̄rātis ecclie. z
nō ecōuerso. h̄ em̄ ad emīnētiā z nō emīnētiā p̄rātis spectat. h̄ autē
sermo ē de auctoritate efficacie. dū dīcim⁹ q̄ p̄rās ecclie auctoritati-
ue p̄t sup̄ iūctōez zc. h̄ em̄ nihil aliud sonat. nisi q̄ tal' p̄rās tāqz sup̄

perior diuictio illa potest efficere illam Argens enim ut sic. possit eo quod fit ut sic
 Cum hanc namque potest bene stare. quod potestas applicatiua potest ecclesiastice forme emi-
 nentia est in solo papa. ¶ Ad secundum hoc dicitur quod hec duo. scilicet potestas est super diuictio-
 nem et non super papam in nullo repugnant inter se. quia diuersa sunt. et papa
 facit aliquid maiorem diuictioem. quam facit forma papatus sic dominus forma domi-
 nij. propter quod retorsio exempli de homine nihil valet. nam non conuenit pape fac-
 tum equiparare facto hominis. et sile de utroque ferre iudiciu. quia hoc facit for-
 maliter dispositum ex anima et corpore. Papa hoc facit formaliter purum papatum.
 Quis in secreto. ut patet. scilicet hoc totum Petrus papa se habet ut li hoc. et cedit
 quod potestas illa potest super petrum papam. ratione subiecti ut in libello dicitur. non autem super
 papam. quia non potest ex parte forme Unum patet nullam esse repugnantiam. et quod aliud est
 posse super papam. et aliud super petrum papam. sic aliud est posse super dispositum. et
 aliud super formam ¶ Ad primum autem dicitur tertium hoc scilicet quod potestas ecclesie non est super papam
 Rides quod petrus papa hereticus tenet ad omnia que sunt necessaria ad iudiciu
 deponis ipsius. ut in libello capitulo. xxi. expresse dictum est. unde mirandum videtur de
 obiectoibus. ¶ Dico igitur. quia petrus papa hereticus ratione subiecti sic dispo-
 siti subdit potestati deponis ecclesie. et in omnibus necessario pambulis et panti-
 bus. Nec ex hoc sequitur quod potestas ecclesie sit supra papam. sed supra petrum papam
 sic dispositum in hoc terminum. et per hoc patet solo primo et secundo. ¶ Ad tertium hoc dicitur
 quod ut patet in capitulo. xix. libelli. unde ipositu est mihi quod dicam illam sententiam
 bonam. nunquam ego dixi hoc. nunquam somniaui conuersionem inter excommunicationem et
 deponis. imo oppositu expresse sensi. Ego enim ex illa cōi radice
 id quod infligit a iudicio humano non incurrit ipso facto ex solo peccato
 interiori pure intuli duo. scilicet negationem excommunicationis. et negationem p-
 uationis. et dixi. quod si ex hac radice sequitur non esse excommunicationem. multo ma-
 gis sequitur non esse puationem. quia ibi non requiritur declaratio apud iuristas
 sicut hic. Argumentum autem preceedit contra dicentem illationem formalem a
 negatione excommunicationis ad negationem deponis. et ideo non est ad dispositum

¶ Dixi in capitulo. xxi. quod Papa posset committere potestatem deponis
 pape heretici collegio cardinalium

¶ Obijciatur. quod non possum sic dicendo sustinere quin par in pare
 habeat imperium.

¶ Respondeo. quod facillime patet ex hoc non sequi parem in pare habere
 imperium. quia potestas deponis non est supra papam. sed supra diuic-
 tionem petri cum papatu. quod diuictio non est par pape. Quare autem hu-
 iusmodi potestas deponis pape quicquid minor papatu non sit auferibi-
 lis ab ecclesia a papa. in promptu caest. quia diuino iure illi conuenit
 contra papam hereticum. ut patet ex dictis in libello

¶ Dixi in capitulo. xvi. rationem quare papa per infidelitatem sola potest deponi.
 quia sola infidelitas inter crimina contrariatur ad eum pape.

¶ Obijciatur dupliciter contra hanc rationem. primo quia falsum est quod fides requiritur
 ad eum pape. quum papa si fiat hereticus adhuc sit papa apud me. sufficit

em character baptismalis. secūdo. qz hec orō eā fortiter pbaret q
pro heresi deponi nō posset. qz heresis nō opponit ad esse Pape.

¶ Rūdeo. qz rō mea nō ē intellecta vt ē. Studiose nāqz nō posui iter
aditōes requisitas ad eē pape fidē. s; christianitatē. vt excluderē hāc
obiectōes. nec assumpsi qz infidelitas sola iter vicia dñat fidei. s; xpia
nitati seu aditōi requirite ad eē pape. vt pz ī libello. Lōstat em xpiani
tat; statui qz mēbz xpi cōstituit solā infidelitatē iter vicia opponi. 7 qz
xpianitas requiritur necessario ad eē pape. 7 ī libello eodē caplo. xxvij.
clare manifestavi dñam iter xpianitatē 7 fidē. 7 qz xpianitas ē stat;
qdā ecclīastic; ex characterē 7 fide cōstitut;. ¶ S; vt meli; vis rōnis
picipiat ex cōlone itēta 7 directa opponē infidelitat;. cōsiderādū est
qz nō est itenta aut deducta cōlō ex illa rōne qz papa h; nō ē ppter
infidelitatē s; qz est disposit; ppingūssime ad nō esse. qd fecit cōlō dī
cens qz est deponēd;. Et ppter ea nō optet qz infidelitas sic opponat
tur christianitati qz auferat totalr esse christianū. Si em h; tolleretur.
nō deponendū s; depositū papā inferret. s; sat ē qz opponat christia
nitati sic qz cōstituat christianū hoīem. qz tū ē ex pte hoīs ī nō ē chri
stianitatis. Per h; siqdē nō ē christianitas ī petro papa cōstitut;
petr; papa ī esse deponibili. qz p tale nō ē est disposit; sic vt depo
ni possit. vt pz ex dictis ī libello. Et manifestat ex officio pape Quā
em pape officiū sit pascere doctrina 7 opere. quū h; fidē formatā ve
lut sanus viuit ī papatu. quū at h; fidē iformē ob pditā charitatē
nō pascit apli; exēplo. s; doctrina tm. ac p h; velut eger ī papatu ē.
Si tēmū etiā fidē oīno amiserit. iā nec doctrina pascere potēs ē. 7 qz
mortu; sicut ī extremis vite cōstitut; ad oē op; iualid; disposit; ē vt
morte deponis auferat; a vita papali. Un pz rōis ad pmiū. qz nō
obstat rōni qz infidelitas stat cū eē pape. vt pz ex dictis. Et potes
eandē sniam vnico pbo dicere. qd fides est necaria ad eē pape sim
pliciter. Quis nō sit necaria ad eē pape sic. s; qz mortui. imo ex h; qz
cōstituit papā ī eē pape simplr. 7 ei; oppositū cōstituit ī eē pape qz
mortui. manifeste seqt qz cōstituit papā ī eē deponibili. Et p h; pz
solo scdi Heresis em nō stat cū eē christianū simplr. nec cū eē papā
simplr. Quis nō auferat totalr vtriusqz eē. S; qz cōstituit nō ē chri
stianū qz tū ē ex pte hoīs. iō cōstituit dispositū ad nō eē pape. qm eē
papā simplr supponit esse christianū simplr. Sed argumētū ī h;
fallit. qz accepit hāc rōnem ac si inferret nō eē pape sic qz eēt deponi
tus. cui; tm cōtrariū pz ī lra. Manet g rō illa nō inuenta adhuc
minus hns Quis ī statera posita. vt cōsiderare me dixi.

¶ Dixi in eodē. xxvi. caplo. iuncto. xxv. qz ex sacra scriptura sol; ca
sus heresis excipit ab ipunibilitate pape respectu ecclīe.

¶ Obijcit. qz ī sacra scriptura iuenit etiā alias criminofus eē sepa
radū. vt pz pme ad cor. vij. si is qz frater noīat iter vos ē fornicator

aut auar⁹. aut idolis seruiens. aut maledic⁹. aut ebriosus. aut rapax
 cū hmoi⁹ nec cibū sumere Et dñs Mat. xviij. inuit hoiez p q̄libet mor
 tali cui ānera ē p̄sumacia eē excōicādū Et si glosati fuerit hī text⁹ de
 subdit⁹ i tra. s̄līr glosabūf text⁹ allegati p te de heretico. Et ad dicta
 saluator⁹ z petri cedit q̄ q̄dū bñ docēt z remanēt plati s̄z audiēdū
 ¶ Rñdeo. q̄ quū sacra sc̄ptura tota sit ab vno auctore q̄ ē sp̄s s̄ctūs
 et velut vna itēgra doctrina leḡs diuine. nō ē glosis s̄z textui attribu
 endū quū ex cōiūctōe diuersoz locoz sc̄pture sensus vni⁹ colligit. sic
 at ē i pposito. quū em̄ pp̄t heresiz maxie. z pp̄t etiā alia crimīa sint
 diuino iure viciosi mlti sepandi ab ecclā. z exceptio fiat de solis pla
 tis ab ip̄o diuino iure i criminibz alijs ab ifidelitate. manifeste colli
 git ab s̄z nris glos q̄ reliq̄ p mltis crimibz. plat⁹ at p sola ifidelitate
 diuino iure sepand⁹ ordiat Sc̄ptura igit loq̄ns de heretico cōis ē pla
 tis z subdit⁹. qz nulla sit exceptio i ea de plato. loq̄ns at de alijs cri
 minibz. platū simplr nō cōphēdit. qz excipit eū ¶ Ad rñsioez hō da
 tā exceptōni dñi z petri. qñ except⁹ ē plat⁹ Mat. xxiij. sup cathedrā
 Moysi. z p̄ petri sc̄do. obedire ppositis discip⁹. dñz q̄ rñsio illa .s. q̄dū
 bñ docēt z s̄z plati. p̄t bñ z male itelligi. bñ q̄dē si sit sensus q̄ q̄dū
 p se bñ docēt z s̄z plati. z sic nihil obstat pposito. qm̄ fides xpi ē q̄ sit
 doctrina z q̄ sustinet platū i eē simplr. ac p h̄ q̄dū hñt fidē. hñt vñ
 p se recte doceāt z sint plati. q̄tū ē ex iure diuino. vt p3 i libello. Ma
 le at si sit sensus q̄ nō dñ plat⁹ tolerād⁹ s̄z si toleret audiēd⁹. qm̄ quū
 i maiori icludat min⁹ Et pl⁹ sit malos platos audire cū effectū z obe
 dire eis dē q̄ tolerare. vt p3. dñs ē. q̄ mādātū dñi z petri de obediētiā
 plati male vite z bone doctrine claudit i se mādātū de toleratōne ab
 eis dē q̄ obediētiā idicit Et sic auctoritas iur̄s diuini allata efficax
 ¶ Dixi i eodē. xxi. ca. (ad ppositū. restat sup firmā petrā sū data
 Cōclusiue q̄ i solo casu heres̄ papa subūc̄it ecclē ita q̄ possit deponi.
 ¶ Obūc̄it pmo. qz in eplā Clemēs ad Jacobū ex ore petri apli ordi
 nat q̄ Clemēs papa deponat pp̄t negligētiā. ecclā siq̄dē nō spernit
 illā edlam. qd̄ sufficit. ¶ Secūdo. qz quū ecclā i casu heresis sit iudex
 pape. z talē prātē nō habeat nisi Mat. xvij. et ibi nō cōmemoret ma
 gis p̄ctm̄ heresis q̄ q̄oudcūq̄ aliud cū p̄sumacia. seq̄t q̄ nō solū in
 casu heresis ecclā sit iudex pape. ¶ Tertio. qz si vicari⁹ reḡs absentis
 tyrannice regeret. cōitas posset illū deponere. s̄ ecclā pōt deponere
 vicariū christi dñi si tyrannice regat
 ¶ Rñdeo. q̄ eplā illa eadē facilitate reūc̄it q̄ recipit. imo maiori rei
 c̄it. vt p3 ex opposito decreto. xl. dist. si papa vbi manifeste pp̄t ne
 gligētiā papa nō iudicād⁹ dñz. q̄nis p̄niciosaz. vñ nō sufficit illi⁹ au
 ctoritas Auctas at dñi 2° loco allata prātē ecclē sup subditos sibi vñ
 sic manifestat. z p̄pterea quū papa ex alijs locis. scrip. nō sit subdit⁹
 ecclē nisi i casu heres̄. dñs ē vt ex illa sn̄ia dñi nō habeat ecclā prātē

sup eū q̄ est papa nisi in casu heresis. qđ em̄ ibi nō est expressus. suf-
 ficat alibi inueniri declaratū. Ad tertiū dī qđ similitudo illa deficit du-
 pliciter. Primo. qz cōitas libera h̄z ptatē deponēdi p̄ncipē regē. scz
 si tyrānice regat. 7 iō nō ē mix si p̄t deponere etiā vicariū illi. Ecclia
 at serua ē p̄ncipis sui iesu ch̄risti. Scđo. qz rex pur⁹ hō absens suppo-
 nit 7 solū p vicariū gubernare. rex at n̄ sic absens ē corpe vt p seipz
 audiat q̄relas p̄ vicariū suū ab ecclā 7 mēbr̄z singul. 7 p̄pterea nō ē
 ab ecclā ei⁹ vicari⁹ deponēd⁹. s̄z recurrēdū ē ad p̄ncipē audicte 7 op
 ¶ Dixi in eodē. xxvi. caplo qđ pp̄ scādalū (timū vt deponat
 nō est p̄scindendū caput. iuxta dñi sniam Matth. xviij.
 ¶ Obijciť. qđ licet nō sit auferendū caput totalr. sic qđ nūq̄ sit futu-
 rū aliqđ caput. tñ auferendū est istud caput sine qđ in corpe reman-
 ner vita. imo qđ corpe inficit q̄tū est ex se
 ¶ Rñdeo. qđ ex v̄bis dñi negatiue tñ vt in libello dictū ē sumit qđ
 nec totaliter. nec hoc caput p̄scindendū ē. qm̄ expresse dī si manus
 tua. oculus tuus. pes tu⁹. Pronomē siqđ ē adiuctū oñdit qđ de mē-
 bro h̄ loq̄t. 7 p̄t de capite isto negatū accipim⁹ qđ p̄scindat ¶ falluz
 qđ ē qđ sine isto capite sit vita. quū ipm loco dñi saluificet eccliam.
 vt in ca. si papa. dist. xl. dī. nec inficit h̄ caput. sed recte docet. q̄uis
 abusus ptat̄ capitalis i isto ificiat q̄tū ē ex se eccliaz. nō h̄ caput. s̄z
 abusus illi⁹ i culpa ē. 7 nō ē p̄scindēdū ē caput. s̄z illi⁹ abusus i ḡruis
 ¶ Dixi i ca. xxvi. qđ de optie puidit ecclē dis (remedijs obuiādū
 ponēs qđ orōis remedio p̄ papā malū vteret. nō at deponis ptatē.
 ¶ Obijciť triplr. Pr̄o. qz min⁹ bñ iſtituta eēt policia ecclāstica q̄s
 ciuil. Et tenet seq̄la. qz ciuil p̄t p̄ncipē tyrānice regē ptinacit de-
 nere. ecclāstica at nō possz ¶ Scđo qz de⁹ ademisset cōitati ecclē ptatē
 sibi naturalr oueniētē 7 necariā ad pacificā ouersatōez q̄lis ē ptas
 depositiua p̄ncipis i casu tyrānidis. Et tenet seq̄la. qz tal ptas natu-
 ralr ouenit cōitati p̄fecte 7 libere ¶ Tertio. qz quū de⁹ oportuni⁹ re-
 mediū qđ orōnē ecclē potuerit instituere. s. ptatē depositiua. dicere
 nō aliud remediū quā orōnes reliquisse. est dicere policia ecclāsti-
 cam nō bñ iſtitutā. 7 effectā seruā strictissima seruente
 ¶ Rñdeo. qđ de⁹ lōge meli⁹ 7 eminēti⁹ iſtituit ecclāstica rēpublicā q̄s
 ciuilē. qm̄ illā iſtituit cū priō 7 homogeneo capite viuo i ppetuū
 si pōna erradi p̄nte spūalr vorz oīm 7 singloz vbiq̄ Nec em̄ ē iſtitu-
 tio reipublice xp̄iane simplr. De iſtitutōe at ad tps. s. corpal absen-
 tie p̄ncipis n̄ri. dī etiā qđ optia ē. qm̄ psonat p̄marie iſtitutōi Et qm̄
 reipublica ch̄ristiana fm̄ suā p̄maria iſtitutōez seruā ē nata. 7 tota
 ptas ē in suo p̄ncipe naturali. iō optime psona iſtitutio ad tps est.
 vt nō cōitati sed vicario p̄ncipis ptas plena amittat. vt p̄dictū ē.
 et qđ reipublica qđ diu vicari⁹ p̄ncipis sub p̄ncipe est simplr. qđ sit
 p̄esse ch̄ristianū simplr. recognoscat p̄ncipem viuū. 7 recurrat ad

eū audiētē et paratū exaudire Et scito q̄ ptingit hoīes i hac re falli
 q̄si a negatōe modi ad negatōez rei Quū em̄ deponere papā p̄tigat
 multis modis. s. p. puidētā hūanā. et p. orōez ecclie pseuerātē. et neu
 tro mō op̄ sit nisi i casu h̄e necitatē. ex h̄ q̄ ecclie nō ē cessūz q̄ poss
 sit deponere p. viā puidētie hūane. nō seq̄t ecclie nō ē cessūz q̄ poss
 sit deponere papā. qm̄ alia viā. s. orōnis pseuerātē ifallibilē p̄t. q̄ em̄
 p. amicos possum⁹ p. nos aliq̄l̄r posse testat p̄hs. q̄tomaḡq̄ p. p̄ez
 possum⁹ ¶ Ad p̄m̄ ḡ negat seqla. et ad pbatōez d̄z q̄ vtraq̄ politica
 scz tā ciuilē q̄ eccliaistica p̄t deponere tyrānice regētē ipaz. s. diuersi
 mode. qz ciuilē p̄fecta et libera p̄tātine et p. puidētā hūanā. eccliaisti
 ca at p̄tātē sui patrē. p. orōnis pseuerātē qm̄ h̄e orō Et h̄ mod⁹ q̄dē
 excellēti⁹ et nō potēs errare sic p̄m̄. ē meli⁹. et p̄pterea nō min⁹ bñ
 s. meli⁹ p̄uisuz ē eccliaistice reipublice de mō abiciēdi a se malū mi
 nistz. q̄ ciuili ¶ Ad scd̄z negat etiā seqla. qz cōitas christiana nata
 ē sua. ac p. h̄ naturali iure sibi nō p̄petit p̄tās sup̄ p̄ncipē suū. et p̄nr
 nec sup̄ p̄ncipis vicariū. nisi a p̄ncipe sibi p̄cedat. Un̄ l̄z vez sit q̄
 eccliaistica cōitas distincta p̄ncipē nō habeat sup̄ p̄ncipē et ei⁹ vica
 riū tyrānicatē auctoritatīuā p̄tātē. nō tñ adēpta ē sibi a xpo. aut q̄
 cūq̄ alio mō. s. ex natura sua qz serua nata ē et traxit h̄ac negatōem.
 ¶ Ad 3m̄ at d̄z. q̄ nō fuisset oportū⁹ remediū puidētia hūana q̄
 orō ecclie pseuerās Tū qz puidētia hūana falli p̄t. cogitatōes siq̄dē
 mortaliū timide et incerte puidētie n̄re. orō aut ecclie pseuerās falli
 nō p̄t. deponerem⁹ forte qm̄ nō orō. nō puidētes futura. nec occulta
 scrutātes Orō at ecclie pseuerās nō deponet qm̄ nō orō. qz bon⁹ dñs
 negat qd̄ volum⁹ vt tribuat qd̄ mallem⁹ Tū qz facili⁹. min⁹ ipedi
 bil. et efficacior cā ē orō ecclie pseuerās. p. se. i. necarijs ad salutē ecclie.
 q̄ tota oīm hoīz puidētia. hec em̄ difficile p̄sonat. pōna ipediri p̄t.
 et oīa subiecta nō h̄z. descripta at orō facile p̄sonat. nō p̄t pōna aliq̄
 hūana ipediri. et oīa sub deo subiecta h̄z. Mix ē at de subiectis. s. q̄ di
 cere deū solū orōis remediū reliq̄sse et. solū em̄ h̄ remediū tāq̄ sup̄
 mū et efficac̄ simplr̄ relictū dicim⁹ ex̄tibo mltis alijs remedijs p. viā
 admonitōis et. Mix at dico. qz quū naturalr̄ ex eisde tueamur ex
 q̄bo sum⁹ et p̄suamur. et christiana respublica ex orōe sit adaucta. et i
 vno ouili cōstituta. dicēte p̄re ad christū Postula a me et dabo tibi
 gētes hereditatē tuā. et ex orōne p̄fuef. dicēte christo ad Petz Ego
 rogavi p. te vt nō deficiat fides tua. naturali q̄q̄ ordie orōne defen
 deda ē et tyrānice regētē Mix dico. nisi q̄s putet orōez ecclie pseuerā
 tē p. se i h̄a sui necitate posse deficere. qd̄ p̄pe ifidelitatē eē. si ifideli
 tas nō ē. paruulo meo iudicio videt. diuine siq̄dē puidētie quā in
 specie de ecclia sua h̄z. derogare videt. Si em̄ natura nō deficit i neca
 rijs cūo de q̄ dedit semetipz ecclie deficiet illi i necarijs. fuit ex pre
 ecclie fuādis. vt p̄z ex descriptis p̄ditōibz orōnis Mix xpm̄ dico. qm̄

Tabula

si efficitur hoc orōnis ecclesie rē. remediū indubie creditur. cur insuffici-
enter pūisus ecclesie dē de remedio oportuno? Et p hūc modū exclu-
dendi papā tyrannū ab ecclesia satisfat oīb; q obiciūtur de corpe respe-
ctu mēbri ptagiosi et silib;. Ad oīa si qdē sat est orō p fenerās ecclesie.
p cui? zelo hāc rēdendi curā suscepit. arbitrat? qbusdā (sz nō oīb;) friuolis obiectis rēdisse vituperādū nō eē hac vice. ¶ Rogo igit le-
ctores vt eqs se pbeāt interpres. aut censores. nihil em hic vbi alibi
mibi sz rōni vel auctoritati allate tribui volo. et h etia vbiq; et semp
sub sacrosctē Romane ecclesie correctōe. Rome die. xxviii. Nouēbris.
M. ccccc. xij. Ad laudem et glām dñi nrī iesu christi Amen.

¶ INDEX

¶ Contenta in hoc opere

- ¶ Introitus et cā suscepti operis. et ex quib; fundamentis iuestigari oportet
subiectū ecclesiastice pātis. Folio. pmo.
- ¶ Cōitātē ecclesiasticā ex natura sua vtpote seruā natā et nō liberā q ad ius
pncipādi. nō hēre q possit disponere de suo pncipe naturali q est christus
iesus. nec de ei? vicario papa q ab illo pncipe viuo et regnāte h; auctoritas
tem pbat. et aliq; p rarijs rēdet fo. ij.
- ¶ Cōitātē ecclesiasticā eē seruā q ad ius pncipādi infallibili signo oñdit. ij.
¶ Opinio q iure diuino ex illis p bīs Dact. xviii. si peccauerit rē. Dic
ecclesie rē. cōitās ecclesiastica habeat pātē sup papā recitat eodē
- ¶ Illō p bī Dic ecclesie nō posse intelligi de ecclesia vli p cise. nec de ecclesia sim;
pliciter. nec de aliq; determinata ecclesia. nec de cūi ecclesia collectiue vel dis-
tributiue. sz de ecclesia indistincte et indefinite. pbat eodē
- ¶ Ecclesie vocabulū ibidē fcare p uocatōnem fideliū auctoritatiuā. q sex
includit pātū illi? ecclesie multipli. fo. iij.
- ¶ Cōitātē ecclesiastice sine capite eē datā pātē iurisdicōis a deo imediate
p illa pba Dic ecclesie rē. repugnat ordinē iter papā et ecclesiam. itē p suctudis
ni ecclesie. itē p fessioi et ordinē ecclesiar. et hec p funde p bant fo. iiii.
- ¶ Cōitātē ecclesiastice sine capite nō esse datā auctoritatē p illa pba Dic ec-
clesie rē. pbat discurrendo p singula pba. et silt rōne fo. v.
- ¶ Efficacia pātis q est in ecclesia p illa pba expmīt sz nō dat. et illoz pboz
rū verus sensus literalis eodem.
- ¶ Cōitātē ecclesiasticā pfectā hēre pātē iurisdicōis a deo imediate rōne
pātis im. puta capitis. et nō rōne sue totalitatis siue p sideret vt totū ho;
mogeneū siue vt totū et heterogeneū. pbat fo. eo.
- ¶ Cōitās ecclesiastica quō p hēre iurisdicōis pātē rōne totalitatis sue. sz
illa nō est aliq; extranea pātis a p raliū sz ex eis p surgēs p viā p munitōis
seu accumulatiōis partialiū pātum fo. vi.
- ¶ Rū. ad obie. q illō q dñs ecclesie regimē sic ordiauit vt petr. sūmū pōtis
ficc instituerit a q via ordiaria in reliquū ecclesie pātis deriuaret. et q aplis
alijs via p uentōis gratuite pātē dedit fo. eodē
- ¶ Pātē electiū pape nō fuisse i ecclesia aq; fieret petr? papa pbat eodē